

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2023. gada 31. jūlijā
(OR. en)

12258/23

Starpiestāžu lieta:
2023/0288 (COD)

SOC 560
EMPL 393
CODEC 1461
STATIS 50
ECOFIN 812

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2023. gada 28. jūlijs
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2023) 459 final
Temats:	Priekšlikums - EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA par Eiropas Savienības darba tirgus statistiku par uzņēmumiem un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 530/1999 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 450/2003 un (EK) Nr. 453/2008

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2023) 459 *final*.

Pielikumā: COM(2023) 459 *final*

Briselē, 28.7.2023.
COM(2023) 459 final

2023/0288 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par Eiropas Savienības darba tirgus statistiku par uzņēmumiem un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 530/1999 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 450/2003 un (EK) Nr. 453/2008

(Dokuments attiecas uz EEZ)

{SEC(2023) 295 final} - {SWD(2023) 265 final} - {SWD(2023) 266 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Darba tirgus statistika par uzņēmumiem (*LMB*) ir oficiālā statistika, kas atspoguļo uzņēmumu darbību saistībā ar darba tirgiem. *LMB* ietvertās jomas galvenokārt ir saistītas ar darbaspēka izmaksu līmeni, sastāvu un izmaiņām, izpeļņas sadali un struktūru (ietverot vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirības) un statistiku par brīvajām darbvietām.

Savlaicīga, ticama un salīdzināma Eiropas darba tirgus statistika par uzņēmumiem ir nepieciešama, lai ES spētu izpildīt uzdevumus, kas tai piešķirti saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 2., 3. un 4. pantu. Eiropas darba tirgus statistika par uzņēmumiem ir vajadzīga, lai izstrādātu, īstenotu un izvērtētu ES politikas, un jo īpaši saskaņotu ekonomikas un nodarbinātības politiku (2. panta 3. punkts), monetāro politiku (3. panta 1. punkta c) apakšpunkts), sociālo politiku (4. panta 2. punkta b) apakšpunkts), ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju (4. panta 2. punkta c) apakšpunkts), kā arī vienādu darba samaksu vīriešiem un sievietēm (157. panta 1. punkts).

LMB par darbaspēka izmaksu līmeni un sastāvu tiek ievākta kopš 1959. gada¹ ar 2–4 gadu intervālu, pamatojoties uz konkrēto tiesību aktu katrai attiecīgo datu vākšanai, un tā aptvēra dažādas ekonomikas nozares (rūpniecība, vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, autopārvadājumi, banku darījumi un apdrošināšana, pakalpojumi). Ar Padomes Regulu (EK) Nr. 530/1999 tika ieviesta sistemātiska datu vākšana attiecībā uz darbaspēka izmaksu līmeni un sastāvu (darbaspēka izmaksu apsekojums) 2000. gadam un pēc tam ar intervālu ik pa četriem gadiem. Ar šo pašu tiesību aktu tika uzsākta statistikas vākšana attiecībā uz izpeļņas struktūru un sadali (izpeļņas struktūras apsekojums) 2002. gadam un reprezentatīvajam šā gada mēnesim, un pēc tam ar intervālu ik pa četriem gadiem. Dati par darbaspēka izmaksu izmaiņām tika brīvprātīgā veidā vākti kopš 1996. gada, līdz tika pieņemta Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 450/2003 (2003. gada 27. februāris) par darbaspēka izmaksu indeksu. Tāpat ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 453/2008 tika ieviesta reglamentēta datu vākšanas sistēma attiecībā uz statistiku par brīvajām darbvietām. Iepriekš tā tika vākta brīvprātīgā veidā.

Komisijas veiktā izvērtēšana liecināja, ka spēkā esošais tiesiskais regulējums, kas ietver trīs iepriekš minētos tiesību aktus, ir ievērojami uzlabojis darba tirgus vispārējo statistiku par uzņēmumiem. Šī statistika tika novērtēta kā saskaņota, efektīva, plaši salīdzināma laikā un starp ES valstīm, kā arī ticama. To plaši izmanto organizācijas un politikas veidotāji visos līmeņos.

Tomēr, ES politikām attīstoties, zināmas statistikas nepilnības, kas tika atzītas jau tiesību aktu pieņemšanas laikā (neaptverti ekonomikas segmenti), kļuva redzamākas, un šo politiku uzraudzībai bija nepieciešami precīzāki rādītāji. Piemēram, *LMB* statistika tiek izmantota ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM)², Eiropas Nodarbinātības stratēģijas, Eiropas sociālo

¹ Padomes Regulas Nr. 10/1960, Nr. 14/1961, Nr. 28/1962, Nr. 151/1962, Nr. 101/66/EEK, (EEK) Nr. 1899/68, (EEK) Nr. 2259/71, (EEK) Nr. 328/75, (EEK) Nr. 494/78, Regulas (EEK) Nr. 2053/69, (EEK) Nr. 3192/73 un (EEK) Nr. 494/78, (EEK) Nr. 1596/81, (EEK) Nr. 3149/83, (EEK) Nr. 1612/88, (EEK) Nr. 3949/92, Nr. 2744/95, (EK) Nr. 23/97.

² <https://ec.europa.eu/eurostat/web/sdi/overview>.

tiesību pīlāra³ un Eiropas pusgada uzraudzībā. Papildus tam nesen pieņemtajā Direktīvā par adekvātām minimālajām algām⁴, Direktīvā par darba samaksas pārredzamību⁵ un Komisijas Ieteikumā par valsts produktivitātes padomju izveidošanu⁶ tika uzsvērts, ka ir nepieciešama objektīva un visaptveroša statistika izpeļņas un darbaspēka izmaksu jomā.

Vairākās *LMB* datu kopās apkopotā informācija nav objektīva, jo publiskā sektora (vai tā daļu) un mikrouzņēmumu tvērums ir nepilnīgs. Vairākās dalībvalstīs izpeļņas struktūras apsekojumā vai darbaspēka izmaksu apsekojumā netiek ietverti uzņēmumi, kuriem ir viens līdz deviņi darbinieki. Tas rada neobjektivitāti attiecībā uz būtiskiem statistikas datiem (piemēram, vidējā un medianālā izpeļņa), kas tiek izmantoti, lai noteiktu vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirības un izvērtētu, vai minimālās algas ir adekvātas. Turklāt juridiska pienākuma trūkums attiecībā uz informācijas nodrošināšanu par vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirībām sagādāja arvien lielākas problēmas, jo pašreiz datu vākšana tiek veikta brīvprātīgi un neaptver visas ES valstis vai visus nepieciešamos mainīgos lielumus. Tas apgrūtina dzimumu līdztiesības un godīgu darba apstākļu uzraudzību.

Tādējādi datus, kas pašlaik tiek iesniegti *Eurostat*, nevar pilnvērtīgi izmantot: ES agregātus nav iespējams aprēķināt par visu ekonomiku, un valstu salīdzināšana būs apgrūtināta, līdz visas ES valstis nebūs pilnībā paplašinājušas *LMB* aptvērumu.

Visas ekonomikas aptveršana palīdzēs uzlabot tādu atsevišķu statistikas datu precizitāti, kas tiek izmantoti kā galvenie Eiropas ekonomikas rādītāji (darbaspēka izmaksu indekss, brīvo darbvieta rādītājs) vai ilgtspējīgas attīstības mērķu un Eiropas sociālo tiesību pīlāra vajadzībām (vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirības, medianālā izpeļņa, kas izmantota, lai izvērtētu, vai minimālās algas ir adekvātas). Turklāt ikgadējā datu vākšana attiecībā uz vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirībām būtu jāreglamentē, lai nodrošinātu datu nosūtīšanu nākotnē un uzlabotu to kvalitāti. Visbeidzot, ir jāuzlabo atsevišķu *LMB* datu kopu (piemēram, darbaspēka izmaksu indeksa) iesniegšanas savlaicīgums un jānodrošina noteikta pašlaik trūkstošā informācija (piemēram, nostrādāto stundu skaits).

Pastāv arī vienkāršošanas iespējas, plašāk izmantojot administratīvos datus un inovatīvus avotus (piemēram, rasmošanu [mājas lapu arhivēšana un saglabāšana tādā stāvoklī, kādā tā bija kādā noteiktā laika momentā]) un veiksmīgāk integrējot dažādu *LMB*, tiklīdz būs radīts vienots tiesiskais regulējums.

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

LMB politiskais konteksts ir attīstījies pakāpeniski laika gaitā. 2009. gadā Komisija publicēja paziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par savu redzējumu attiecībā uz ES statistikas sagatavošanas metodi nākamajai desmitgadei (2010–2020)⁷. Šajā dokumentā tika aplūkotas būtiskākās Eiropas Statistikas sistēmas darbības vides pārmaiņas un to ietekme uz politikas

³ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1226&langId=lv>.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/2041 (2022. gada 19. oktobris) par adekvātām minimālajām algām Eiropas Savienībā (OV L 275, 25.10.2022., 33. lpp.).

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2023/970 (2023. gada 10. maijs) par to, lai ar darba samaksas pārredzamības un izpildes mehānismu stiprinātu to, kā tiek piemērots princips par vienādu darba samaksu vīriešiem un sievietēm par vienādu vai vienādi vērtīgu darbu (OV L 132, 17.5.2023., 21. lpp.).

⁶ Padomes Ieteikums (2016. gada 20. septembris) par valsts produktivitātes padomju izveidošanu (OV C 349, 24.9.2016., 1. lpp.).

⁷ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei par ES statistikas sagatavošanas metodi: Nākamās desmitgades redzējums (COM/2009/0404 galīgā redakcija).

veidošanu. Tajā tika uzsvērts, cik nozīmīga ir integrēta sistēma, kas ļauj valstīm ievākt datus no dažādiem avotiem, palielinot analizējamo datu pieejamību un tvērumu. Papildus tam tika uzsvērtā arī datu kvalitātes uzlabošanas nozīme, jo daudzi ārējie avoti neatbilst prasībām, kas izvirzītas attiecībā uz Eiropas statistiku.

2014. gadā Komisija (*Eurostat*) uzsāka sociālās statistikas modernizācijas procesu. Tā rezultātā tika pieņemta pamatregula, ar ko izveido ietvaru Eiropas statistikai par personām un mājsaimniecībām, kuras pamatā ir no minēto personu un mājsaimniecību izlasēm savākti dati individuālā līmenī⁸. Papildus tam Eiropas Parlaments un Padome 2019. gada 27. novembrī pieņēma Regulu par Eiropas uzņēmējdarbības statistiku, ar ko atceļ 10 tiesību aktus uzņēmējdarbības statistikas jomā⁹. *LMB* statistikā pārklājas abas minētās jomas; tā pieder sociālajai statistikai aplūkotā temata ziņā un uzņēmējdarbības statistikai — respondentu veida (uzņēmumu) ziņā. Šai iniciatīvai par *LMB* būtu jānoslēdz sociālās statistikas modernizācija.

Šis vienotais tiesiskais regulējums nodrošinās sistemātiskas atsauces uz attiecīgajiem jēdzieniem, kas tiek izmantoti cieši saistītās jomās, piemēram, nacionālie konti un Eiropas uzņēmējdarbības statistika. Kopš to pieņemšanas tiesību akti abās jomās ir atjaunināti, un to metodika ir pārskatīta (2010. gada Eiropas kontu sistēma, Eiropas uzņēmējdarbības statistikas regula). Tādējādi tagad ir nepieciešams veikt *LMB* saskaņošanu, lai panāktu saskanību visās jomās un nodrošinātu skaidrību *LMB* tiesību akta izmantotājiem, t. sk. dalībvalstu statistikas birojiem.

- **Saskanība ar citām ES politikas jomām**

LMB rādītāji tiek izmantoti nozīmīgāko Eiropas politiku, piemēram, Eiropas sociālo tiesību pīlāra un ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM), uzraudzībā. Vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirības ir IAM rādītājs, kas ietverts 5. mērķī “Dzimumu līdztiesība”, un rādītājs ar tādu pašu nosaukumu ir iekļauts arī pīlāra infopanelī (2. princips). Tiesības uz taisnīgu atalgojumu un adekvātu minimālo algu ir ietvertas 6. principā (“Atalgojums”).

LMB nodrošina būtisku informāciju monetārajai politikai (darbaspēka izmaksu indekss), un tā tiks izmantota, lai atbalstītu nesen pieņemto direktīvu par adekvātām minimālajām algām un direktīvu par darba samaksas pārredzamību.

Ar šo priekšlikumu *LMB* tiesiskais regulējums tiks ciešāk saskaņots ar minētajām ES politikām un tiesību aktiem, jo tie ir ieviesti nesen vai ir mainījušies kopš pašlaik spēkā esošā *LMB* tiesību akta pieņemšanas.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Šā priekšlikuma juridiskais pamats ir LESD 338. panta 1. punkts, kas paredz Eiropas statistikas tiesisko regulējumu. Eiropas Parlaments un Padome saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru pieņem statistikas sagatavošanas pasākumus, ja šāda statistika ir nepieciešama ES uzdevumu veikšanai. 338. panta 2. punktā ir izklāstītas prasības Savienības

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1700 (2019. gada 10. oktobris), ar ko izveido vienotu ietvaru Eiropas statistikai par personām un mājsaimniecībām, kuras pamatā ir no izlasēm savākti dati individuālā līmenī (OV L 261I, 14.10.2019., 1. lpp.).

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/2152 (2019. gada 27. novembris) par Eiropas uzņēmējdarbības statistiku, ar ko atceļ 10 tiesību aktus uzņēmējdarbības statistikas jomā (OV L 327, 17.12.2019., 1. lpp.).

statistikas sagatavošanai, kas nosaka, ka tai ir jāatbilst taisnīguma, ticamības, objektivitātes, zinātniskās neatkarības, izmaksu lietderības un statistikas konfidencialitātes standartiem, neradot uzņēmējiem, iestādēm vai iedzīvotājiem pārmērīgus apgrūtinājumus.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Eiropas Statistikas sistēma (ESS) nodrošina statistikas informācijas infrastruktūru. Sistēma ir izstrādāta, lai nodrošinātu daudzu lietotāju vajadzības demokrātiskā sabiedrībā. Citu galveno kvalitātes kritēriju starpā Eiropas statistikai ir jābūt saskaņotai un salīdzināmai. Salīdzināmība *LMB* kontekstā ir ļoti nozīmīga, jo šai statistikai ir būtiska loma, nodrošinot atbalstu uz pierādījumiem balstītas ekonomikas politikas, sociālās politikas un kohēzijas politikas veidošanā. Dalībvalstis nevar sagatavot saskaņotu un salīdzināmu statistiku, ja nav skaidra Eiropas regulējuma, t. i., tāda ES tiesību akta veidā, kurā noteikti vienoti statistikas jēdzieni, ziņošanas formāti un kvalitātes prasības. Ierosinātās rīcības mērķi dalībvalstis nevar sasniegt atbilstošā mērā, ja tās rīcību īsteno atsevišķi. Rīcību var efektīvāk īstenot ES līmenī, piemērojot ES tiesību aktu, ar kuru tiek nodrošināta statistikas datu salīdzināmība ierosinātā akta aptvertajās jomās. Pašu datu vākšanu var veikt dalībvalstis.

- **Proporcionalitāte**

Priekšlikums atbilst proporcionalitātes principam. Tas nodrošinās tādu Eiropas *LMB* datu kvalitāti un salīdzināmību, kas savākti un apkopoti, izmantojot vienādus principus visās dalībvalstīs. Turklāt tas nodrošinās, ka Eiropas *LMB* statistika vienmēr ir aktuāla un tiek pielāgota tā, lai atbilstu lietotāju vajadzībām. Regula nodrošinās lielāku izmaksu lietderību statistikas sagatavošanā, vienlaikus ņemot vērā dalībvalstu sistēmu specifiskās iezīmes. Saskaņā ar proporcionalitātes principu ierosinātā regula atbilst tās mērķu sasniegšanai vajadzīgajam minimumam un nepārsniedz to, kas vajadzīgs šim nolūkam.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Ierosinātais juridiskais instruments ir regula.

Ņemot vērā priekšlikuma mērķus un saturu, regula ir vispiemērotākais instruments. Tādas nozīmīgas ES politikas jomas kā makroekonomiskā konverģence, sociālā kohēzija, cenu stabilitāte un dzimumu līdztiesība pēc būtības ir atkarīgas no salīdzināmas, saskaņotas un augstas kvalitātes Eiropas darba tirgus statistikas par uzņēmumiem. To vislabāk var nodrošināt ar regulām, kas ir tieši piemērojamas dalībvalstīs un kuras vispirms nav jātransponē valstu tiesību aktos.

3. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- ***Ex post* izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Šīs iniciatīvas ietvaros Komisija izvērtēja pašlaik spēkā esošo *LMB* tiesisko regulējumu, kas ietver Regulas (EK) Nr. 530/1999, (ES) Nr. 450/2003 un (EK) Nr. 453/2008 un to īstenošanas pasākumus.

No pozitīvā viedokļa — izvērtējums liecina, ka *LMB* ļauj iegūt augstas kvalitātes informāciju, kas tiek plaši izmantota paredzētajiem nolūkiem. *LMB* priekšrocības ir tās saskaņotība, efektivitāte, salīdzināmība, kā arī fakts, ka tā ir labi izstrādāta, ticama un to plaši izmanto organizācijas un politikas veidotāji visos līmeņos. Savukārt viens no pašlaik spēkā esošā tiesiskā regulējuma trūkumiem — tas **neparedz datu vākšanu par vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirībām**. Juridiska pienākuma trūkums attiecībā uz ikgadējas informācijas

nodrošināšanu par vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirībām sagādā arvien lielākas problēmas, jo datu vākšana brīvprātīgā veidā mazina to kvalitāti un rada riska faktorus attiecībā uz Eiropas sociālo tiesību pīlāra uzraudzību, ANO IAM 5. mērķa ES īstenoto uzraudzību, kā arī Dzimumu līdztiesības stratēģijas un Direktīvas par darba samaksas pārredzamību uzraudzību. Dažas dalībvalstis vispār nav iesniegušas nekādus ikgadējos datus par vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirībām.

Vēl viens no pašlaik spēkā esošā tiesiskā regulējuma trūkumiem ir tāds, ka **tas neietver nozīmīgus ES ekonomikas dalībniekus, piemēram, mikrouzņēmumus**. Joprojām ir saglabājušies atsevišķi *LMB* trūkumi, kas tika konstatēti, kad tiesību akti jau bija pieņemti. Esošajā regulējumā šie trūkumi tika novērsti dažādos veidos (pieprasot priekšizpēti, kuru rezultātā tiktu veikti grozījumi tiesību aktos, vai nodrošinot finansiālu atbalstu nepieciešamo spēju veidošanai), taču attiecībā uz dažām datu kopām tie netika atrisināti. Tādējādi vairākās *LMB* datu kopās apkopotā informācija nav objektīva, jo īpaši tādēļ, ka dažu ekonomikas nozaru vai mikrouzņēmumu tvērums ir nepilnīgs. Tādējādi datus, kas tiek iesniegti *Eurostat*, nevar pilnvērtīgi izmantot: ES agregātus nav iespējams aprēķināt par visu ekonomiku, un ir sarežģīti veikt salīdzinājumus starp valstīm.

Turklāt **būtu nepieciešami zināmi uzlabojumi attiecībā uz *LMB* datu savlaicīgumu un biežumu**. Rezultāti, kas gūti, apspriežoties ar ieinteresētajām personām, liecina, ka izpeļņas struktūras apsekojuma un darbaspēka izmaksu apsekojuma biežums vairs nav pietiekams dažu lietotāju vajadzībām. Tās arī uzskata, ka varētu uzlabot abu apsekojumu, kā arī darbaspēka izmaksu indeksa datu savlaicīgumu.

Vēl viens trūkums ir saistīts ar to, ka, **pastiprinoties uzsvaram uz pierādījumos balstītu politikas veidošanu, *LMB* laika gaitā ir kļuvusi par nozīmīgu elementu labākas analīzes nodrošināšanai**. Esošais regulējums galvenokārt nodrošina tādus datus, kas nepieciešami iniciatīvas sākotnējās izstrādes brīdī aktuālajām politikas prioritātēm. Laika gaitā šīs prioritātes ir paplašinājušās, un pašreizējā *LMB* vairs pietiekamā mērā neaptver politikas [rādītāju] sadalījumu vai mainīgos lielumus. Jo īpaši — trūkstošā informācija, kas tika apstiprināta apspriedēs ar ieinteresētajām personām, ir saistīta ar virkni mainīgo lielumu, kurus iekļaujot izpeļņas struktūras apsekojumā, tiktu nodrošināta labāka mikrodatu un noteikto vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību analīze. Visbeidzot, tika uzskatīts, ka ir nepieciešami detalizētāki dati par brīvajām darbvietām.

Vēl viens pašlaik spēkā esošā tiesiskā regulējuma trūkums ir tāds, ka tas **nav piemērots jaunu avotu izmantošanai dalībvalstīs un ES līmenī**. *LMB* regulās nebija paredzēta inovatīvo datu — kā iespējamo avotu — izmantošana, jo tolaik tie nebija pieejami. Tādēļ pašreizējā kvalitātes ziņošanas sistēma nav piemērota šo jauno datu avotu izvērtēšanai. Turklāt, lai plašāk izmantotu administratīvos datus, kas ir pēdējos gados novērota tendence, būtu nepieciešama pienācīga dokumentācija, kas nav iespējams esošās kvalitātes ziņošanas ietvaros.

Visbeidzot, **nav saskaņotas regulējumā ietvertās definīcijas, jēdzieni un pieejas saistītajās statistikas jomās**. Lai gan individuālā līmenī *LMB* akti ir iekšēji saskaņoti, tiesisko struktūru varētu vienkāršot, trīs pašlaik spēkā esošās pamatregulas aizvietojot ar vienu konsolidētu tekstu, lai nodrošinātu visu *LMB* datu kopu [vākšanas] pilnīgu saskanību un konsekveni.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Apspriešanās stratēģijā tika iezīmēti galveno ieinteresēto personu profili trīs pamatgrupās: i) avotdatu sniedzēji (piemēram, administratīvo datu turētāji) un respondenti (datu sniedzēji uzņēmumos, kas tiešā veidā piedalās datu vākšanā); ii) statistikas veidotāji (galvenokārt valstu statistikas iestādes); un iii) statistikas lietotāji.

Apspriešana ietvēra šādus pasākumus: sabiedriskā apspriešana un mērķorientēta apspriešanās, mērķorientēts darbseminārs, intervijas ar galvenajām ieinteresētajām personām un dokumentu pārbaude.

Apspriešanās ar ieinteresētajām personām veiksmīgi sasniedza paredzētās ieinteresēto personu grupas (izņemot administratīvo datu sniedzējus, individuālos uzņēmumus, kuru darbinieku skaits nepārsniedz 10 cilvēkus, un mediju organizācijas). Uzņēmumiem radītais slogs saistībā ar *LMB* tika izvērtēts netiešā veidā, ar valstu statistikas iestāžu starpniecību, un papildus tam savu viedokli sniedza arī dažas uzņēmumu asociācijas. Ņemot vērā, ka šis bija tehniskas dabas jautājums, respondentu vispārējā iesaiste tika uzskatīta par pietiekamu, lai šo atbalstu izmantotu *LMB* retrospektīvajā izvērtējumā un ietekmes novērtējumā.

Apspriešanās ietvaros sniegtajās atsauksmēs tika pausts atbalsts Komisijas iniciatīvai un atzīts, ka kopš iepriekšējā politikas pasākuma *LMB* jomā situācija ir ievērojami uzlabojusies. Tomēr tās palīdzēja arī noteikt statistikas trūkumus un aktuālās statistikas vajadzības, kuras pašlaik spēkā esošais tiesiskais regulējums nevar nodrošināt. Pasākumi, kurus visas ieinteresēto personu grupas uzskatīja par prioritāriem, bija: regulējuma noteikšana datu vākšanai par vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirībām, *LMB* tvēruma paplašināšana un savlaicīguma uzlabošana. Galvenais priekšlikums, par kuru statistikas veidotājiem un lietotājiem atšķīrās viedokļi, bija datu vākšanas, kas tiek veikta ar četru gadu intervālu (izpeļņas struktūras apsekojums un darbaspēka izmaksu apsekojums), regulārāka jeb biežāka īstenošana. Respondenti (uzņēmumi) to uzskatīja par pārāk lielu slogu, un valstu statistikas iestādes — pārāk dārgu pasākumu. Savukārt statistikas lietotāji uzskatīja, ka tas var sniegt lielu pievienoto vērtību.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

LMB pārskatīšana tika iesniegta un apspriesta ar Komisijas ekspertu grupām, lai saņemtu ieteikumus un palīdzību attiecībā uz izvērtējumā un ietekmes novērtējumā panākto progresu. Tas galvenokārt tika īstenots *Eurostat* vadīto ekspertu grupu sanāksmēs, kurās piedalījās dalībvalstu eksperti, t. i., [Darba tirgus statistikas darba grupā](#) un [Eiropas sociālās statistikas direktoru grupā](#). Arī Eiropas Statistikas sistēmas komiteja¹⁰ tika informēta par progresu.

Eurostat šo izvērtējumu veica, izmantojot pētījumu, kas tika pasūtīts S.A. ICF (Beļģijas birojs). Šis atbalsta pētījums ietvēra izvērtējuma un ietekmes analīzes sagatavošanu, sabiedriskās apspriešanas analīzi, kā arī pasākumu, kas saistīti ar apspriešanos ar ieinteresētajām personām, organizēšanu un analīzi (izņemot sabiedrisko apspriešanu, ko organizēja *Eurostat*).

- **Ietekmes novērtējums**

2023. gada 20. janvārī Regulējuma kontroles padome sniedza pozitīvu atzinumu ar atrunām par šīs iniciatīvas ietekmes novērtējumu¹¹ rakstiskas procedūras veidā¹². 2023. gada 13. martā Starpdienestu vadības grupa rakstiskā veidā apstiprināja ietekmes novērtējuma ziņojuma pārskatīto versiju, kurā izskatītas minētās atrunas.

Ietekmes novērtējumā aprakstītais galvenais mērķis ir sagatavot tādu *LMB*, kas ir aktuāla, atbilstoša, visaptveroša visu ekonomikas nozaru tvēruma ziņā, salīdzināma starp dalībvalstīm un saskaņota ar saistītajām statistikas jomām. To var iedalīt trīs konkrētos mērķos, kas saistīti ar iepriekš aprakstītajām problēmām:

¹⁰ Komiteja nodibināta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 223/2009.

¹¹ SWD(2023) 265; SWD(2023) 266.

¹² SEC(2023) 295.

- pielāgot tiesisko regulējumu, lai saglabātu zināmu elastību attiecībā uz aktuālo vajadzību nodrošināšanu, savlaicīgāk publicēt statistiku un veicināt inovatīvu avotu un metožu (kuru kvalitāte ir pienācīgi izvērtēta) izmantošanu;
- paplašināt statistikas tvērumu, lai tā aptvertu visu ekonomiku, un nodrošināt, ka visas dalībvalstis iesniedz datus par vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirībām;
- uzlabot saskanību ar saistītajām statistikas jomām.

Sagrupējot detalizētos politikas pasākumus, ar kuriem tiek īstenoti konkrētie mērķi, ir izstrādāti politikas risinājumi.

0. risinājums ir pamatscenārijs.

1. risinājums paredz trīs spēkā esošajās regulās noteikto datu kopu vākšanu integrēt jaunā vienotā pamatregulā, kas ietver arī datus par vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirībām. Tiktu saskaņotas definīcijas, jēdzieni un pieejas, kā arī sagatavots vispārējs plāns, lai labāk sinhronizētu datu nosūtīšanu. Izņemot jauno juridisko pamatu statistikai par vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirībām, visi uzlabojumi, kas tiktu veikti papildus pašlaik spēkā esošo tiesību aktu pārstrādāšanai, joprojām būtu brīvprātīgi. Tādējādi 1. risinājums nenodrošinātu aktuālās vajadzības. Tas tikai daļēji novērstu esošos trūkumus attiecībā uz informācijas tvērumu vai nedaudz uzlabotu *LMB* datu savlaicīgumu attiecībā uz dažām brīvprātīgām valstīm.

2. risinājums paredz paplašināt tvērumu, izpeļņas struktūras apsekojumā iekļaujot arī mikrouzņēmumus (tikai, lai ievāktu galveno informāciju, tādējādi neradot lieku slogu), taču neparedz šādas izmaiņas attiecībā uz darbaspēka izmaksu apsekojumu. Šo abu apsekojumu darbības joma tiktu paplašināta, iekļaujot *NACE* sadaļu “Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana”, un statistika par brīvajām darbvietām aptvertu visu ekonomiku visās valstīs. Tiktu nedaudz uzlabots savlaicīgums attiecībā uz ceturkšņa darbaspēka izmaksu indeksu un izpeļņas struktūras apsekojumu, kas tiek veikts ik pēc četriem gadiem, bet ne attiecībā uz darbaspēka izmaksu apsekojumu. Abu apsekojumu īstenošanas biežums saglabātos, kā paredzēts pamatscenārijā. Šis risinājums ietver arī juridiskā pamata izveidi statistikai par vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirībām, kā arī aktuālo vajadzību nodrošināšanai. Šis risinājums paredz arī uzlabotu kvalitātes ziņošanas sistēmu attiecībā uz visām datu kopām un labāku saskaņošanu un plānošanu, ko nodrošina integrēta pamatregula.

3. risinājums visaptveroši nodrošina nepieciešamību uzlabot un saskaņot visu *LMB*, kā to norādīja ieinteresētās personas. Tas ietvertu visus noteiktos politikas pasākumus vai arī vērienīgākos pasākumus, ja ir paredzēti alternatīvi pasākumi. Šie pasākumi būtu saistīti ar izpeļņas struktūras apsekojuma un darbaspēka izmaksu apsekojuma tvērumu, savlaicīgumu un biežu īstenošanu, ziņošanu par kvalitāti, administratīvo datu un inovatīvu avotu izmantošanu, jēdzienu saskaņošanu visās *LMB* jomās, obligāta pienākuma noteikšanu datu vākšanai par vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirībām un aktuālo vajadzību nodrošināšanu. Tas nozīmē, ka abu apsekojumu tvērums tiktu paplašināts, iekļaujot mikrouzņēmumus un *NACE* sadaļu “Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana”, un statistika par brīvajām darbvietām aptvertu visu ekonomiku. Tiktu ievērojami uzlabots izpeļņas struktūras apsekojuma savlaicīgums, savukārt darbaspēka izmaksu apsekojuma — tikai mēreni; savlaicīgums tiktu uzlabots arī attiecībā uz darbaspēka izmaksu indeksu. Saskaņā ar šo risinājumu *LMB* ieguvumi būtu uzlabota kvalitātes ziņošanas sistēma un labāka saskaņošana un plānošana, ko nodrošinātu viena integrēta pamatregula.

Attiecībā uz četriem risinājumiem, kas atlasīti ietekmes novērtējumam, tika veikta kvalitatīva novērtēšana. Tika novērtēta to proporcionalitāte un attiecīgi arī efektivitāte, lietderīgums un saskaņotība.

Saskaņā ar aplēsēm, kas balstītas uz valstu statistikas iestāžu sniegto informāciju, 3. risinājums radītu ievērojamu slogu uzņēmumiem un tādējādi par 88 % palielinātos to izmaksas attiecībā uz atbilžu sniegšanu apsekojumos. Īstenojot 2. risinājumu, slogs uzņēmumiem palielinātos par 11 %. Īstenojot 3. risinājumu, izmaksas datu apkopotājiem palielinātos par 64 %, salīdzinot ar 12 % 2. risinājuma gadījumā. 1. risinājums radītu nenozīmīgas izmaiņas attiecībā uz slogu un izmaksām uzņēmumiem un valstu statistikas iestādēm.

Visi risinājumi nodrošinātu proporcionalitāti. Lai gan 3. risinājums ietver vērienīgākus priekšlikumus, piemēram, divreiz biežāk īstēnot abas datu vākšanas aptaujas, kas pašlaik notiek reizi četros gados, tas netika uzskatīts par reāli izpildāmu, ņemot vērā pašreizējo vajadzību ierobežot izmaksas un slogu. Tādējādi ir maz ticams, ka Eiropas Statistikas sistēma pašlaik īstēnos šo risinājumu. Tāpēc, lai gan 3. risinājums ir visefektīvākais, tas ir arī visdārgākais un rada lielāko slogu uzņēmumiem. Saskaņā ar datu sniedzēju pausto 3. risinājuma īstenošana radītu nopietnas grūtības attiecīgajā jomā. Tika atzīts, ka izmaksu ziņā visefektīvākajā veidā datu lietotāju un sniedzēju vajadzības nodrošinās 2. risinājums. Tāpēc ieteicams izvēlēties 2. risinājumu. Tiesību akta priekšlikums ir saskaņā ar šo risinājumu.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Īstenojot vēlamo risinājumu (Nr. 2), tiks nodrošināta vienkāršošana un lielāka efektivitāte trijos šādos veidos:

- (a) trīs spēkā esošo pamatregulu apvienošana vienā tiesību aktā;
- (b) alternatīvu administratīvo avotu un modernu digitālo paņēmieni (ietverot rasmošanu un atalgojuma datu automatisku nosūtīšanu) plašāka izmantošana, kas palīdzēs mazināt slogu uzņēmumiem kopumā un jo īpaši mazajiem un vidējiem (MVU) uzņēmumiem. To varētu īstēnot, iegūstot izpēlņas un darbaspēka izmaksu datus no uzņēmumu algu uzskaites sistēmām un darba sludinājumiem internetā. Aktuālās vajadzības varētu palīdzēt nodrošināt arī jauni administratīvie un inovatīvie dati;
- (c) mainīgo lielumu par mācekļiem ievākšana tikai no tām valstīm, kurās tie veido pietiekami lielu daļu no visiem darba ņēmējiem (vairāk nekā 1 %).

Paplašinot izpēlņas struktūras apsekojumu, lai ietvertu mikrouzņēmumus, kā tas ir ierosināts 2. risinājumā, slogs visiem MVU palielinātos par 0,24 % no pašreizējā vidējā sloga, kas tiek radīts reizi četros gados. Tas ir balstīts uz MVU vidējo izlases daļu — 2,5 %. Turklāt paplašināšana attieksies tikai uz noteiktu informāciju un tiks līdzsvarota, vienkāršojot darbaspēka izmaksu apsekojumu par mācekļiem.

Ierosinātais risinājums pilnībā atbilst digitalizācijai gatavas politikas veidošanas principam: digitalizācija ir Eiropas Statistikas sistēmas statistikas procesu centrālais elements (“digitāls pēc noklusējuma”). Konkrēti pasākumi tiks īstēnoti digitālā veidā (tīmeklī pieejamas veidlapas, digitālie procesi, IT programmas), lai valstu statistikas iestādēm samazinātu izmaksas un respondentiem — slogu.

- **Pamattiesības**

Ietekmes novērtējumā tika konstatēta potenciāli pozitīva netiešā ietekme uz pamattiesībām. Labākas kvalitātes statistika par vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirībām (t. sk. labāki dati par personām, kuras strādā mikrouzņēmumos) uzlabotu pamattiesību politiku.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums neietver regulāras datu vākšanas finansēšanu, taču paredz ES līdzfinansējumu modernizācijas pasākumiem, t. sk. izmēģinājuma pētījumiem un priekšizpētēm dalībvalstīs. Papildus tam būs jānodrošina Komisijas (*Eurostat*) cilvēkresursu un operatīvo (IT) resursu stabilitāte, lai tie varētu izpildīt papildu regulatīvā, uzraudzības un sagatavošanas darba apjomu, ko radīs ievērojami uzlabotā datu vākšana.

Priekšlikuma kopējai finansiālajai ietekmei ir neierobežots ilgums. Paredzamā ietekme uz budžetu pašreizējā (2021.–2027.) ES ilgtermiņa budžeta (jeb daudzgadu finanšu shēmas) atlikušajā periodā pēc regulas stāšanās spēkā ir aprakstīta tiesību akta priekšlikuma finanšu pārskatā.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Paredzams, ka Eiropas Parlaments un Padome pieņems ierosināto regulu 2024. gadā un neilgi pēc tam tiks pieņemti Komisijas īstenošanas pasākumi. Regula būs tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Paredzams, ka saskaņā ar jauno regulu dalībvalstis sāks iesniegt Komisijai datus, sākot no 2026. (atsauces) gada attiecībā uz statistiku par brīvajām darbvietām, izpeļņas struktūras apsekojumu, statistiku par vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirībām un darbaspēka izmaksu indeksiem un sākot no 2028. gada — par darbaspēka izmaksu apsekojumu. Saskaņā ar ietekmes novērtējumu pieņemtās regulas īstenošana tiks regulāri uzraudzīta un izvērtēta. Ietekmes novērtējumā ir ietverta arī uzraudzības kārtība, t. sk. priekšlikumi par izmantojamajiem rādītājiem.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Ierosinātajā regulā ir noteikts jauns regulējums Eiropas darba tirgus statistikai par uzņēmumiem. Tajā ir apvienota pašreizējā statistika par izpeļņas un darbaspēka izmaksu struktūru un sadali, darbaspēka izmaksu indeksu, brīvajām darbvietām, kā arī vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirībām. Turklāt tā paredz, ka dalībvalstīm ir jānodrošina statistika trīs jomās (izpeļņa, darbaspēka izmaksas, darbaspēka pieprasījums), piecos saistītajos tematos un 20 detalizētajos tematos. To papildina panti par priekšmetu, definīcijām, datu avotiem un metodēm (ietverot īpašus instrumentus administratīvo datu avotu atkārtotai izmantošanai), datu vajadzībām, sākotnējām aplēsēm, statistikas kopu un vienībām, *ad hoc* datu vajadzībām, kvalitātes prasībām un ziņošanu par kvalitāti, izmēģinājuma pētījumiem un priekšizpētēm, un finansiālā atbalsta iespējām.

Datu vajadzības sīkāk tiks aprakstītas īstenošanas aktos, taču ierosinātajā regulā ir paredzēta iespēja ar deleģētajiem aktiem grozīt detalizēto tematu sarakstu, to periodiskumu [regulartitāti], pārskata periodus un datu nosūtīšanas termiņus. Papildus tam priekšlikumā ir paredzēta iespēja nodrošināt turpmākās datu vajadzības, īstenojot *ad hoc* datu vākšanu. Visbeidzot, ierosinātajā regulā ir piedāvāta iespēja nepieciešamības gadījumā līdzfinansēt

statistikas sagatavošanas sistēmu turpmāko modernizāciju un izmēģinājuma pētījumu un priekšizpēšu veikšanu. Šīs īstenošanas un deleģētās pilnvaras, kas piešķirtas Komisijai, kā arī iespēja veikt izmēģinājuma pētījumus un priekšizpēti ir piedāvāta, lai jaunais regulējums ilgtermiņā saglabātu zināmu elastību attiecībā uz lietotāju aktuālo vajadzību nodrošināšanu un jaunu datu avotu iespēju izmantošanu.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par Eiropas Savienības darba tirgus statistiku par uzņēmumiem un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 530/1999 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 450/2003 un (EK) Nr. 453/2008

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,
ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 338. panta 1. punktu,
ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,
pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,
ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹³,
ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu¹⁴,
saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,
tā kā:

- (1) Darba tirgus statistika par uzņēmumiem Eiropas Savienībā ir vajadzīga, lai izstrādātu, īstenotu un novērtētu Savienības politiku, jo īpaši to, kas attiecas uz ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju, Eiropas nodarbinātības stratēģiju, Eiropas sociālo tiesību pīlāru un Eiropas pusgadu.
- (2) Lai novērstu un koriģētu makroekonomisko nelīdzsvarotību saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1176/2011¹⁵ un uzraudzītu adekvātu minimālo algu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2022/2041¹⁶, ir vajadzīga precīza informācija par darbaspēka stundas izmaksu un algu līmeņa izmaiņām dalībvalstīs.
- (3) Eiropas Centrālā banka vienotās monetārās politikas kontekstā izmanto Eiropas darba tirgus statistiku par uzņēmumiem, lai uzraudzītu ar darbaspēka izmaksām saistīto inflācijas un deflācijas risku. Tāpēc ir vajadzīga precīza, savlaicīga un salīdzināma Savienības statistika par darbaspēka izmaksu attīstību.

¹³ OV C , , . lpp.

¹⁴ OV C , , . lpp.

¹⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību (OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp.).

¹⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/2041 (2022. gada 19. oktobris) par adekvātām minimālajām algām Eiropas Savienībā (OV L 275, 25.10.2022., 33. lpp.).

- (4) Ir jāpaplašina statistikas par brīvajām darbvietām aptvērums un darbaspēka izmaksu indeksa savlaicīgums, jo abi rādītāji ir norādīti pie galvenajiem Eiropas ekonomikas rādītājiem (*PEEI*)¹⁷, kas vajadzīgi monetārās un ekonomiskās politikas uzraudzībai.
- (5) Ir vajadzīgs juridiskais pamats, lai reglamentētu ikgadējās informācijas par vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību nosūtīšanu nolūkā uzraudzīt ilgtspējīgas attīstības mērķus saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) programmu 2030. gadam, jo īpaši 5. mērķi par dzimumu līdztiesību.
- (6) Lai īstenotu principu, kas paredz vienlīdzīgas iespējas un attieksmi pret vīriešiem un sievietēm nodarbinātības un profesijas jautājumos¹⁸, ir vajadzīgi salīdzināmi dati par vīriešu un sieviešu atalgojumu. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2023/970¹⁹ par to, lai stiprinātu to, kā tiek piemērots princips par vienādu darba samaksu vīriešiem un sievietēm par vienādu vai vienādi vērtīgu darbu, noteikts, ka dalībvalstīm katru gadu un savlaicīgi jāiesniedz Komisijai atjaunināti dati par vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību. Šis pienākums būtu jāpapildina ar atbilstošu statistikas satvaru, kas vajadzīgs, lai apkopotu un nosūtītu datus par vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību.
- (7) Lai vienkāršotu spēkā esošos tiesību aktus un veicinātu darbības jomas, jēdzienu, definīciju un kvalitātes ziņojumu saskaņošanu, šai regulai būtu jāaptver visa Eiropas darba tirgus statistika par uzņēmumiem.
- (8) Šajā regulā būtu jāņem vērā jaunas vajadzības, kas radušās, attīstot un padziļinot Savienību un eurozonu, ar nosacījumu, ka tās noteikumi nerada nesamērīgu slogu respondentiem vai valstu statistikas iestādēm.
- (9) Lai mazinātu slogu uzņēmumiem, jo īpaši MVU, valstu statistikas iestādēm būtu jāapsver administratīvi un inovatīvi avoti, kuru galvenais mērķis nav statistikas sniegšana un kuri vajadzīgi, lai aizstātu vai papildinātu statistikas apsekojumus, ievērojot oficiālās statistikas kvalitātes prasības. Jaunākās tehnoloģiskās un digitālās norises var palīdzēt sasniegt šo mērķi.
- (10) Lai uzlabotu darba tirgus statistikas sagatavošanas procesu efektivitāti un lai samazinātu statistikas slogu respondentiem, valsts statistikas iestādēm vajadzētu būt tiesībām nekavējoties un bez maksas piekļūt visiem administratīvajiem ierakstiem, izmantot tos un integrēt statistikā, ciktāl tas nepieciešams, lai izstrādātu, sagatavotu un izplatītu Eiropas Savienības darba tirgus statistiku par uzņēmumiem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 223/2009²⁰ 17.a pantu.

¹⁷ Komisijas Paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei par eurozonas statistiku “Eurozonas statistikas un rādītāju metodoloģijas uzlabošana” (COM(2002) 0661, 2002. gada 27. novembris).

¹⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/54/EK (2006. gada 5. jūlijs) par tāda principa īstenošanu, kas paredz vienlīdzīgas iespējas un attieksmi pret vīriešiem un sievietēm nodarbinātības un profesijas jautājumos (OV L 204, 26.7.2006., 23. lpp.).

¹⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2023/970 (2023. gada 10. maijs) par to, lai ar darba samaksas pārredzamības un izpildes mehānismu stiprinātu to, kā tiek piemērots princips par vienādu darba samaksu vīriešiem un sievietēm par vienādu vai vienādi vērtīgu darbu (OV L 132, 17.05.2023., 21. lpp.).

²⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 223/2009 (2009. gada 11. marts) par Eiropas statistiku un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 1101/2008 par tādas statistikas informācijas nosūtīšanu Eiropas Kopienas Statistikas birojam, uz kuru attiecas konfidencialitāte, Padomes Regulu (EK) Nr. 322/97 par Kopienas statistiku un Padomes Lēmumu 89/382/EEK, Euratom, ar ko nodibina Eiropas Kopienas Statistiku programmu komiteju (OV L 87, 31.3.2009., 164. lpp.).

- (11) Regula (EK) Nr. 223/2009 ir atsaucies sistēma šai regulai, tostarp attiecībā uz konfidencialu datu aizsardzību.
- (12) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi, proti, izveidot vienotu regulējumu sistemātiskai augstas kvalitātes Eiropas Savienības darba tirgus statistikas par uzņēmumiem sagatavošanai, nevar pietiekami labi sasniegt dalībvalstīs, bet minēto mērķi konsekvences un salīdzināmības dēļ var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.
- (13) Notika apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1725²¹ 42. panta 1. punktu, un tas [xxx] ir sniedzis atzinumu.
- (14) Lai šo regulu pienācīgi īstenotu dalībvalstīs, pirms pirmās datu vākšanas ir vajadzīgi vismaz 12 mēneši pēc spēkā stāšanās dienas.
- (15) Ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Statistikas sistēmas komiteju,
- IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Priekšmets

Ar šo regulu nosaka vienotu tiesisko regulējumu darba tirgus statistikas par uzņēmumiem Savienībā izstrādei, sagatavošanai un izplatīšanai.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- (1) “statistikas vienība” ir vienība, par kuru vāc vai apkopo datus;
- (2) “uzņēmums” ir juridisku vienību kopums, kā definēts Padomes Regulā (EEK) Nr. 696/93²²; tas ietver ārpustirgus ražotājus un citas institucionālās vienības, kas pieder pie vispārējās valdības sektora;
- (3) “vietējā vienība” ir uzņēmums vai tā daļa, kas atrodas ģeogrāfiski noteiktā vietā;
- (4) “rezidentuzņēmums”, attiecīgi “vietējā rezidentvienība”, ir uzņēmums, attiecīgi vietējā vienība, kura veic saimnieciskās darbības, kas ietekmē iekšzemes kopproduktu (IKP);
- (5) “darbinieks” ir jebkura persona neatkarīgi no viņas valstspiederības, dzīvesvietas vai darba ilguma dalībvalstī, kurai ir tiešs darba līgums (formāla vai neformāla vienošanās) ar uzņēmumu un kura saņem atlīdzību neatkarīgi no veicamā darba

²¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).

²² Padomes Regula (EEK) Nr. 696/93 (1993. gada 15. marts) par statistikas vienībām ražošanas sistēmas novērošanai un analīzei Kopienā (OV L 76, 30.3.1993., 1. lpp.); PIELIKUMS, III.A iedaļa.

veida, nostrādātajām stundām (pilna darba laika vai nepilna darba laika) un līguma laika (noteikts vai nenoteikts, tostarp sezonāls); darbiniekam atlīdzību maksā algas veidā, ieskaitot prēmijas, samaksu par gabaldarbu un samaksu par maiņu darbu, pabalstus, honorārus, komisijas maksas un atlīdzību natūrā;

- (6) “darba devējs” ir uzņēmums vai vietējā vienība, kam ir tiešs darba līgums ar darbinieku (formāla vai neformāla vienošanās);
- (7) “joma” ir viena vai vairākas datu kopas, kas attiecas uz vienu vai vairākiem tematiem;
- (8) “temats” ir vācamās informācijas saturs par statistikas vienībām datu vākšanā, katram tematam ietverot vairākus detalizētus tematus;
- (9) “detalizēts temats” ir par statistikas vienībām vācamās informācijas detalizēts saturs, kas attiecas uz kādu tematu; katrs detalizētais temats aptver vienu vai vairākus mainīgos lielumus;
- (10) “mainīgais lielums” ir vienības raksturlielums, kas var uzrādīt vairāk nekā vienu vērtību no vērtību kopas, kura var būt absolūts skaitlis, proporcija vai atsauce uz pozīciju klasifikācijā;
- (11) “dalījums” ir iepriekš noteikta izolēta, izsmeļoša un savstarpēji izslēdzoša vērtību kopa, ko var piešķirt mainīgajam lielumam, kas raksturo statistikas vienības;
- (12) “mikrodati” ir dati, kas attiecas tikai uz vienu statistikas vienību bez tieša identifikatora;
- (13) “agregētie dati” ir dati, kas attiecas uz vairāku statistikas vienību kopumu;
- (14) “statistikas kopa” ir statistikas vienību kopums, par kuru ir vajadzīga informācija un novērtējumi;
- (15) “izlases rāmis” ir vienību saraksts, karte vai citi vienību raksturlielumi, kuri nosaka statistikas kopu, kas pilnībā jāuzskaita vai jāatlasa;
- (16) “izlase” ir izlases rāmja apakškopa, kuras elementi ir atlasīti, pamatojoties uz procesu ar zināmu atlases varbūtību, kas izstrādāts tā, lai varētu iegūt derīgus novērtējumus par statistikas kopu;
- (17) “respondents” ir ziņojošā vienība, kas sniedz informāciju iestādei, kura veic apsekojumu;
- (18) “apsekojuma dati” ir dati, kas savākti no respondentu izlases un ekstrapolēti uz statistikas kopu, izmantojot piemērotas matemātiskās metodes;
- (19) “administratīvie ieraksti” ir dati, kurus ir radījusi administratīva struktūra, parasti – publisko tiesību subjekts, un kuru galvenais mērķis nav statistikas sniegšana;
- (20) “citi avoti” ir dati, kurus ir radījusi neadministratīva struktūra, tostarp privāti reģistri, tīmekļa vietnes un datubāzes, un kuru galvenais mērķis nav oficiālas statistikas sniegšana;
- (21) “statistiskā klasifikācija” ir sakārtots saraksts ar vienu vai vairākiem detalizācijas līmeņiem ar saistītām, lai gan savstarpēji izslēdzošām kategorijām, ko izmanto, lai strukturētu informāciju konkrētā statistikas jomā atbilstoši tās līdzībām;
- (22) “pārskata periods” ir periods, uz kuru attiecas dati;
- (23) “datu vākšanas periods” ir laika periods, kurā tiek vākti dati;

- (24) “metadati” ir informācija, kas ir vajadzīga, lai izmantotu un interpretētu statistiku, un kas strukturēti apraksta datus;
- (25) “iepriekš pārbaudīti dati” ir dati, ko dalībvalstis ir pārbaudījušas, pamatojoties uz saskaņotiem kopīgiem validācijas noteikumiem;
- (26) “kvalitātes ziņojums” ir ziņojums, kas ietver informāciju par statistikas produkta vai procesa kvalitāti.

3. pants

Avoti un metodes

1. Lai apkopotu statistiku saskaņā ar šo regulu, dalībvalstis izmanto vai atkārtoti izmanto vienu no šādiem avotiem vai to kombināciju, ja tie atbilst 8. pantā minētajiem kvalitātes standartiem:

- (a) apsekojuma dati;
- (b) administratīvie ieraksti;
- (c) citi avoti.

2. Apsekojumi, ko izmanto darba tirgus statistikas par uzņēmumiem vajadzībām, pamatojas uz izlasēm, kas ir reprezentatīvas statistikas kopai. Uzņēmumu vai vietējo vienību izlases ņem no valsts statistikas uzņēmumu reģistriem, kā definēts Regulas (ES) 2019/2152 8. panta 4. punktā.

3. Izmantojot 8. panta 4. punktā minētos kvalitātes ziņojumus, dalībvalstis sniedz Komisijai (*Eurostat*) detalizētu informāciju par izmantotajiem avotiem un metodēm.

4. pants

Datu prasības

1. Darba tirgus statistika par uzņēmumiem aptver šādas jomas un tematus:

- (a) izpeļņa:
 - i) izpeļņas struktūra,
 - ii) vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirība;
- (b) darbaspēka izmaksas:
 - i) darbaspēka izmaksu struktūra,
 - ii) darbaspēka izmaksu indekss;
- (c) darbaspēka pieprasījums:
 - i) brīvās darbvietas.

Temats “Darbaspēka izmaksu indekss”, kas minēts b) apakšpunkta ii) punktā, un temats “Brīvās darbvietas”, kas minēts c) apakšpunkta i) punktā, ietver to attiecīgās agrīnās aplēses, kas minētas 5. pantā.

2. Kas attiecas uz katru 1. punktā minēto tematu, detalizētie temati, to attiecīgais periodiskums, pārskata periodi un nosūtīšanas termiņi ir izklāstīti pielikumā.
 3. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 13. pantu nolūkā grozīt pielikumā izklāstīto detalizēto tematu sarakstu, periodiskumu, pārskata periodus un nosūtīšanas termiņus.
 4. Īstenojot pilnvaras pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 3. punktu, Komisija nodrošina, ka grozījumi nerada būtisku un nesamērīgu slogu dalībvalstīm un respondentiem. Šajā nolūkā sāk priekšizpēti, kas noteikta 9. pantā, un pienācīgi novērtē un ņem vērā tās rezultātus.
 5. Datus nosūta Komisijai (*Eurostat*) agregētu datu veidā, izņemot par tematu “Izpeļņas struktūra”, kas minēts 1. punkta a) apakšpunkta i) punktā, par kuru mikrodatos nosūta par atsevišķajiem darbiniekiem un vietējām vienībām.
 6. Dalībvalstis sniedz iepriekš pārbaudītus datus un saistītos metadatus, izmantojot tehnisko formātu, ko katrai datu kopai precizējusi Komisija (*Eurostat*). Lai sniegtu datus Komisijai (*Eurostat*), izmanto vienotā kontaktpunkta pakalpojumus.
 7. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros par katru tematu precizē šādus elementus:
 - (a) mainīgo lielumu saraksts un apraksts;
 - (b) statistiskās klasifikācijas un datu dalījumi;
 - (c) precizitātes mērķi;
 - (d) metadati, kas nosūtāmi ar tādu pašu periodiskumu, pārskata periodu un termiņiem kā dati, uz kuriem tie attiecas;
 - (e) datu vākšanas periodi.
- Šos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 14. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru vismaz 12 mēnešus pirms attiecīgā pārskata gada sākuma.

5. pants

Agrinās aplēses

1. Agrinās aplēses par tematu “Darbaspēka izmaksu indekss”, kas minēts 4. panta 1. punkta b) apakšpunkta ii) punktā, un tematu “Brīvās darbvietas”, kas minēts 4. panta 1. punkta c) apakšpunkta i) punktā, nosūta:
 - (a) dalībvalstis, kurās darbinieku skaits gadā ir vairāk nekā 3 % no ES kopskaita katrā no pēdējiem trim gadiem pēc kārtas; un
 - (b) eurozonas dalībvalstis, kurās darbinieku skaits gadā ir vairāk nekā 3 % no eurozonas kopskaita katrā no pēdējiem trim gadiem pēc kārtas.
2. Komisija (*Eurostat*) novērtē 1. punktā minētās darbinieku procentuālās daļas no ES kopskaita un eurozonas kopskaita, pamatojoties uz pieejamajiem ES darbaspēka apsekojuma gada datiem.

3. Ja ir izmaiņas to dalībvalstu sarakstā, kuru darbinieku skaits gadā pārsniedz 1. punkta a) un b) apakšpunktā minētās robežvērtības, Komisija (*Eurostat*) par to paziņo attiecīgajai(-ām) dalībvalstij(-īm) sešu mēnešu laikā pēc 3 % robežvērtības novērtēšanai izmantotā perioda beigām. Ja atjauninātās darbinieku procentuālās daļas ir zem attiecīgajām robežvērtībām, kas minētas 1. punkta a) un b) apakšpunktā, attiecīgajai(-ām) dalībvalstij(-īm) ir atļauts pārtraukt agrīno aplēšu nosūtīšanu no pārskata ceturkšņa pirmajā kalendārajā gadā pēc paziņojuma datuma. Ja atjauninātās procentuālās daļas pārsniedz minētās robežvērtības, attiecīgā(-ās) dalībvalsts(-is) nosūta agrīnās aplēses no pirmā pārskata ceturkšņa trešajā kalendārajā gadā pēc paziņojuma datuma.

6. pants

Statistikas vienības un statistikas kopa

1. Statistiku saskaņā ar šo regulu apkopo par vienu vai vairākām šādām statistikas vienībām:

- (a) uzņēmumi;
- (b) vietējās vienības;
- (c) darbinieki.

2. Attiecībā uz tematu “Darbaspēka izmaksu indekss”, kas minēts 4. panta 1. punkta b) apakšpunkta ii) punktā, un tematu “Brīvās darbvietas”, kas minēts 4. panta 1. punkta c) apakšpunkta i) punktā, statistikas kopu veido visi uzņēmumi vai visas vietējās vienības, kas ir dalībvalsts rezidenti un atbilst šādiem nosacījumiem:

- (a) to galvenā saimnieciskā darbība ir iekļauta jebkurā NACE klasifikācijas²³ sadaļā, izņemot “Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība”, “Mājsaimniecību kā darba devēju darbība; pašpatēriņa preču ražošana un pakalpojumu sniegšana individuālajās mājsaimniecībās” un “Ārpusteritoriālo organizāciju un institūciju darbība”, un
- (b) tiem ir viens vai vairāki darbinieki.

3. Attiecībā uz tematu “Izpeļņas struktūra”, kas minēts 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) punktā, un tematu “Vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirība”, kas minēts 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta ii) punktā, statistikas kopu attiecībā uz datiem par darba devēju veido visas vietējās vienības, kas ir dalībvalsts rezidenti un atbilst šādiem nosacījumiem:

- (a) to saimnieciskā darbība ir iekļauta jebkurā NACE klasifikācijas sadaļā, izņemot “Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība”, “Mājsaimniecību kā darba devēju darbība; pašpatēriņa preču ražošana un pakalpojumu sniegšana individuālajās mājsaimniecībās” un “Ārpusteritoriālo organizāciju un institūciju darbība”, un
- (b) tām ir viens vai vairāki darbinieki.

²³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1893/2006 (2006. gada 20. decembris), ar ko izveido NACE 2. red. saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kā arī groza Padomes Regulu (EEK) Nr. 3037/90 un dažas EK regulas par īpašām statistikas jomām (OV L 393, 30.12.2006., 1. lpp.).

Attiecībā uz tematu “Izpeļņas struktūra” un tematu “Vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirība” statistikas kopu attiecībā uz datiem par darbinieku veido visi darbinieki, kuru vietējā vienība pieder pie statistikas kopas, kas definēta pirmās daļas a) un b) apakšpunktā.

4. Atkāpjoties no 3. punkta a) un b) apakšpunkta, nosūtīšana attiecībā uz datiem par vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību 2026. gada pārskata periodā aptver visas vietējās vienības, kas ir daļa no uzņēmumiem, kuros ir 10 vai vairāk darbinieku un kuras papildus 3. punkta a) apakšpunktā izslēgtajām darbībām neietilpst *NACE* klasifikācijas sadaļā “Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana”.

5. Attiecībā uz tematu “Darbaspēka izmaksu struktūra”, kas minēts 4. panta 1. punkta b) apakšpunkta i) punktā, statistikas kopu veido visas vietējās vienības, kas ir dalībvalsts rezidenti un atbilst šādiem nosacījumiem:

- (a) to saimnieciskā darbība ir iekļauta jebkurā *NACE* klasifikācijas sadaļā, izņemot “Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība”, “Mājsaimniecību kā darba devēju darbība; pašpatēriņa preču ražošana un pakalpojumu sniegšana individuālajās mājsaimniecībās” un “Ārpusteritoriālo organizāciju un institūciju darbība”, un
- (b) tās ir daļa no uzņēmumiem, kuros ir 10 vai vairāk darbinieku.

7. pants

***Ad hoc* datu prasības**

1. Komisija saskaņā ar 13. pantu ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus, ar ko papildina šo regulu, precizējot informāciju, kas dalībvalstīm jāsniedz *ad hoc* kārtībā, ja šīs regulas darbības jomā papildu datu vākšana tiek uzskatīta par nepieciešamu papildu statistikas datu vajadzībām. Minētajos deleģētajos aktos precizē:

- (a) detalizētos tematus, kas jāsniedz *ad hoc* datu vākšanā saistībā ar 4. pantā norādītajām jomām un tematiem, un šādu papildu vajadzību iemeslus;
- (b) pārskata periodus un nosūtīšanas termiņus.

2. Komisija ir pilnvarota pieņemt 1. punktā minētos deleģētos aktus, sākot ar 2028. pārskata gadu un ievērojot vismaz divu gadu intervālu starp katru *ad hoc* vākšanu.

3. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kas vajadzīgi, lai precizētu 1. punktā minēto *ad hoc* informāciju un metadatus. Minētajos īstenošanas aktos attiecīgā gadījumā precizē šādus tehniskos elementus:

- (a) mainīgo lielumu saraksts un apraksts;
- (b) statistiskās klasifikācijas un datu dalījumi;
- (c) aptverto statistikas vienību detalizētas specifikācijas;
- (d) nosūtāmie metadati;
- (e) datu vākšanas periodi.

Minētos īstenošanas aktus ne vēlāk kā 24 mēnešus pirms attiecīgā pārskata perioda sākuma pieņem saskaņā ar 14. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

8. pants

Kvalitātes prasības un ziņošana par kvalitāti

1. Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu nosūtīto datu un metadatu kvalitāti.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka dati, kas iegūti, izmantojot 3. pantā paredzētos avotus, pilnībā aptver 6. pantā definētās statistikas vienības un kopu un ļauj veikt precīzus novērtējumus par tām.
3. Šajā regulā piemēro Regulas (EK) Nr. 223/2009 12. panta 1. punktā noteiktos kvalitātes kritērijus.
4. Dalībvalstis nosūta kvalitātes ziņojumus par avotiem un metodēm attiecībā uz katru 4. pantā uzskaitīto tematu.
5. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz praktiskus pasākumus attiecībā uz kvalitātes ziņojumiem un to saturu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 14. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.
6. Dalībvalstis informē Komisiju (*Eurostat*) par visu attiecīgo informāciju vai par izmaiņām attiecībā uz šīs regulas īstenošanu, kas varētu ietekmēt nosūtīto datu kvalitāti. Šo informāciju sniedz pēc iespējas drīz un ne vēlāk kā trīs mēnešus pēc tam, kad šādas izmaiņas stājušās spēkā.
7. Pēc Komisijas (*Eurostat*) pienācīgi pamatota pieprasījuma dalībvalstis sniedz papildu informāciju, kas nepieciešama, lai novērtētu statistikas informācijas kvalitāti.
8. Komisija (*Eurostat*) novērtē nosūtīto datu kvalitāti, izmantotos avotus un metodes, kā arī izlases rāmjus.

9. pants

Priekšizpēte un izmēģinājuma pētījumi

1. Lai uzlabotu darba tirgus statistiku par uzņēmumiem vai ierobežotu slogu uzņēmumiem, Komisija (*Eurostat*) var uzsākt priekšizpēti un izmēģinājuma pētījumus. Šādu pētījumu mērķis ir uzlabot kvalitāti un salīdzināmību, izpētīt jaunas iespējas un ieviest jaunas iezīmes, lai reaģētu uz lietotāju vajadzībām, uzlabot integrāciju starp apsekojumiem un citiem datu avotiem un samazināt respondentu slogu. Pētījumos ņem vērā tehnoloģiju un digitālo attīstību.
2. Dalībvalstis var brīvprātīgi piedalīties minētajos pētījumos. Sadarbībā ar Komisiju (*Eurostat*) tās nodrošina, ka pētījumi ir reprezentatīvi Savienības līmenī.
3. Minēto pētījumu rezultātus novērtē Komisija (*Eurostat*) sadarbībā ar dalībvalstīm un galvenajām ieinteresētajām personām. Komisija (*Eurostat*) sadarbībā ar dalībvalstīm sagatavo ziņojumus par pētījumu konstatējumiem.

10. pants

Finansējums

1. Regulas (EK) Nr. 223/2009 5. panta 2. punktā minētajām valsts statistikas iestādēm un citām valsts iestādēm var piešķirt finansiālu ieguldījumu no Savienības vispārējā budžeta nolūkā:

- (a) uzlabot darba tirgus statistikas par uzņēmumiem avotus, tostarp izlases rāmjus, no šīs regulas spēkā stāšanās dienas vēlākais līdz 2029. gada 31. decembrim;
- (b) uzlabot darba tirgus statistikai par uzņēmumiem izmantotās metodes, tostarp 9. pantā minēto priekšizpēti un izmēģinājuma pētījumus.

Savienība nefinansē izmaksas, kas rodas, regulāri apkopojot statistiku, kura jānosūta saskaņā ar šo regulu.

2. Savienības finansiālais ieguldījums nepārsniedz 90 % no attiecināmajām izmaksām.

11. pants

Savienības finanšu interešu aizsardzība

1. Komisija veic piemērotus pasākumus, lai nodrošinātu, ka, īstenojot saskaņā ar šo regulu finansētas darbības, Savienības finanšu intereses tiek aizsargātas ar pasākumiem, kas novērš krāpšanu, korupciju un jebkādas citas nelikumīgas darbības, ar efektīvām pārbaudēm un, ja ir atklāti pārkāpumi, atgūstot nepamatoti izmaksātās summas un attiecīgā gadījumā piemērojot iedarbīgus, samērīgus un atturošus administratīvus un finansiālus sodus.

2. Komisijai vai tās pārstāvjiem un Revīzijas palātai ir tiesības, pārbaudot dokumentus un veicot pārbaudes uz vietas, revidēt visus dotāciju saņēmējus, darbuzņēmējus un apakšuzņēmējus, kuri ir saņēmuši Savienības līdzekļus saskaņā ar šo regulu.

3. Saskaņā ar noteikumiem un procedūrām, kas izklāstītas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES, Euratom) Nr. 883/2013²⁴ un Padomes Regulā (Euratom, EK) Nr. 2185/96²⁵, Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF) var veikt izmeklēšanu, tostarp pārbaudes un apskates uz vietas, lai noteiktu, vai saistībā ar dotāciju nolīgumu vai dotāciju lēmumu, vai līgumu, kas finansēts saskaņā ar šo regulu, ir notikusi krāpšana, korupcija vai jebkāda cita nelikumīga darbība, kas ietekmē Savienības finanšu intereses.

4. Neskarot 1., 2. un 3. punktu, sadarbības nolīgumos ar trešām valstīm un ar starptautiskām organizācijām, līgumos, dotāciju nolīgumos un dotāciju lēmumos, kas izriet no šīs regulas īstenošanas, ietver noteikumus, ar kuriem nepārprotami nosaka Komisijas, Revīzijas palātas, Eiropas prokurora un OLAF pilnvaras saskaņā ar to attiecīgajām kompetences jomām veikt šādas revīzijas un izmeklēšanu.

12. pants

Atkāpes

²⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (Euratom) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

²⁵ Padomes Regula (Euratom, EK) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienas finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.).

1. Ja šīs regulas vai saskaņā ar to pieņemto deleģēto vai īstenošanas aktu piemērošanai dalībvalsts statistikas sistēmā ir jāveic būtiskas izmaiņas, Komisija ar īstenošanas aktiem var piešķirt dalībvalstij atkāpes uz laiku, kas nepārsniedz divus gadus. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 14. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

Piešķirot atkāpes, Komisija ņem vērā dalībvalstu statistikas salīdzināmību un vajadzīgo reprezentatīvo un uzticamo Eiropas agregātu savlaicīgu aprēķināšanu. Komisija arī nodrošina, ka prasības attiecībā uz statistiku, metadatiem un kvalitāti, uz kurām attiecas šī regula un uz kurām iepriekš attiecas atceltās regulas, arī turpmāk tiek izpildītas bez pārtraukuma.

2. Attiecīgā dalībvalsts trīs mēnešu laikā pēc šīs regulas vai saskaņā ar to pieņemto deleģēto vai īstenošanas aktu spēkā stāšanās dienas iesniedz Komisijai pienācīgi pamatotu pieprasījumu.

13. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.

2. Pilnvaras pieņemt 4. panta 3. punktā un 7. panta 1. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz nenoteiktu laiku no [Publikāciju birojs: lūgums ierakstīt precīzu regulas spēkā stāšanās dienu].

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 4. panta 3. punktā un 7. panta 1. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai arī vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.

4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.

5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

6. Saskaņā ar 4. panta 3. punktu un 7. panta 1. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

14. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz Eiropas Statistikas sistēmas komiteja, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 223/2009. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

15. pants

Atcelšana

1. Regulas (EK) Nr. 530/1999, (EK) Nr. 450/2003 un (EK) Nr. 453/2008 atceļ no 2026. gada 1. janvāra.

2. Atsauces uz atceltajām regulām uzskata par atsaucēm uz šo regulu.

16. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2026. gada 1. janvāra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

1.2. Attiecīgā politikas joma

1.3. Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz:

1.4. Mērķi

1.4.1. Vispārīgie mērķi

1.4.2. Konkrētie mērķi

1.4.3. Paredzami rezultāti un ietekme

1.4.4. Snieguma rādītāji

1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums

1.5.1. Īstermiņā vai ilgtermiņā izpildāmās vajadzības, tostarp sīki izstrādāts iniciatīvas izvēšanas grafiks

1.5.2. Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība (tās pamatā var būt dažādi faktori, piemēram, koordinēšanas radītie ieguvumi, juridiskā noteiktība, lielāka rezultativitāte vai komplementaritāte). Šā punkta izpratnē "Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība" ir vērtība, kas veidojas Savienības iesaistīšanās rezultātā un kas papildina vērtību, kura veidotos, ja dalībvalstis rīkotos atsevišķi.

1.5.3. Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas

1.5.4. Saderība ar daudzgadu finanšu shēmu un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem

1.5.5. Dažādo pieejamo finansēšanas iespēju, tostarp pārdales iespējas, novērtējums

1.6. Priekšlikuma/iniciatīvas ilgums un finansiālā ietekme

1.7. Plānotās budžeta izpildes metodes

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Pārraudzības un ziņošanas noteikumi

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. Ierosināto pārvaldības veidu, finansējuma apgūšanas mehānismu, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģijas pamatojums

2.2.2. Informācija par apzinātajiem riskiem un risku mazināšanai izveidoto iekšējās kontroles sistēmu

2.2.3. Kontroles izmaksefektivitātes (kontroles izmaksu attiecība pret attiecīgo pārvaldīto līdzekļu vērtību) aplēse un pamatojums un gaidāmā kļūdu riska līmeņa novērtējums (maksājumu izdarīšanas brīdī un slēgšanas brīdī)

2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS APLĒSTĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

- 3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas**
- 3.2. Priekšlikuma aplēstā finansiālā ietekme uz apropriācijām**
 - 3.2.1. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz darbības apropriācijām*
 - 3.2.2. Aplēstais iznākums, ko dos finansējums no darbības apropriācijām*
 - 3.2.3. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz administratīvajām apropriācijām*
 - 3.2.3.1. Aplēstās cilvēkresursu vajadzības*
 - 3.2.4. Saderība ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu*
 - 3.2.5. Trešo personu iemaksas*
- 3.3. Aplēstā ietekme uz ieņēmumiem**

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Eiropas Parlamenta un Padomes regula par Eiropas Savienības darba tirgus statistiku par uzņēmumiem un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 530/1999 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 450/2003 un (EK) Nr. 453/2008

1.2. Attiecīgā politikas joma

3403 — Statistiskās informācijas sagatavošana

1.3. Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz:

☐ jaunu darbību

☐ jaunu darbību, pamatojoties uz izmēģinājuma projektu / sagatavošanas darbību²⁶

☐ esošas darbības pagarināšanu

X vienas vai vairāku darbību apvienošanu vai pārorientēšanu uz citu/jaunu darbību

1.4. Mērķi

1.4.1. Vispārīgie mērķi

Darbības vispārīgais mērķis ir sagatavot darba tirgus statistiku par uzņēmumiem, kas ir aktuāla, atbilstoša, visaptveroša attiecībā uz galvenajiem ekonomikas sektoriem, salīdzināma visās dalībvalstīs un saskanīga ar saistītajām statistikas jomām.

1.4.2. Konkrētie mērķi

Vispārīgo mērķi var sadalīt šādos trīs konkrētos mērķos:

pielāgot tiesisko regulējumu, lai nodrošinātu elastīgumu jauno vajadzību apmierināšanā, publicēt savlaicīgāku statistiku un veicināt inovatīvu avotu un metožu izmantošanu (kuru kvalitāte ir pienācīgi novērtēta);

paplašināt statistikas aptvērumu, aptverot visu ekonomiku, un nodrošināt, ka visas dalībvalstis sniedz datus par vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību;

uzlabot konsekveni ar saistītajām statistikas jomām.

1.4.3. Paredzamie rezultāti un ietekme

Norādīt, kāda ir priekšlikuma/iniciatīvas iecerētā ietekme uz labuma guvējiem / mērķgrupām.

Gaidāmie rezultāti ir šādi:

- Eiropas Savienības darba tirgus statistikas par uzņēmumiem uzlabota saskaņotība un salīdzināmība;

- novērstas novirzes brīvo darbvieta un izpeļņas datus;

- uzlabots datu par izpeļņas struktūru un darbaspēka izmaksu indeksu savlaicīgums;

²⁶

Kā paredzēts Finanšu regulas 58. panta 2. punkta a) vai b) apakšpunktā.

- uzlaboti ziņojumi par darba tirgus statistikā par uzņēmumiem atkalizmanto administratīvo un inovatīvo datu kvalitāti.

Šie rezultāti palīdzēs vairo datu lietotāju apmierinātību un novērtēt minimālās algas un līdztiesības politiku.

1.4.4. *Snieguma rādītāji*

Norādīt, pēc kādiem rādītājiem seko līdzi progresam un sasniegumiem.

Jaunā tiesiskā regulējuma sniegums attiecībā uz Eiropas Savienības darba tirgus statistiku par uzņēmumiem tiks uzraudzīts un novērtēts, ņemot vērā konkrētos mērķus.

Jaunā tiesiskā regulējuma īstenošanas posmā Komisija (*Eurostat*) turpinās organizēt regulāras ekspertu grupas sanāksmes ar partneru valsts statistikas iestādēm ESS, lai apspriestu un precizētu jautājumus, kas varētu rasties. Tā turpinās jau sen iedibināta laba un cieša sadarbība starp *Eurostat* un tā ESS partneriem tehniskos un statistikas jautājumos. Sadarbība ietver rūpīgu kopīgu galveno īstenošanas aktu sagatavošanu, ar kuriem reglamentē prasības attiecībā uz detalizētiem jauniem statistikas datiem un metadatiem, kas būs ļoti svarīgi gan statistikas lietotājiem, gan sagatavotājiem. Ir plānots, ka īstenošanas posms noslēgsies ar pirmo novērtējumu, kurā galvenā uzmanība tiks pievērsta jaunā tiesiskā regulējuma īstenošanai, darbībai un sākotnējai ietekmei. Lai būtu pieejama pietiekama informācija par sniegumu, šis novērtējums ir plānots trīs līdz piecu gadu laikā pēc jaunā tiesiskā regulējuma stāšanās spēkā. Tas ir saskaņā ar labāka regulējuma norādījumiem, kas nosaka, ka novērtējumiem vajadzētu būt piekļuvei vismaz triju pilnu gadu datiem.

Pēc pārejas uz piemērošanas posmu Komisija (*Eurostat*) plāno reizi trijos līdz piecos gados novērtēt tiesību aktu darbību un ietekmi.

Iespējamo galveno sniegums rādītāju saraksts ir sniegts ietekmes novērtējuma ziņojuma (SWD(2023) 265) 13. tabulā.

Komisija (*Eurostat*) sagatavo vienotas Eiropas statistikas pamatnostādnes un paredz prasības attiecībā uz ziņošanu par kvalitāti saistībā ar statistikas izstrādi, sagatavošanu un izplatīšanu. Kvalitātes ziņojumos, kas dalībvalstīm jā sagatavo, jāiekļauj īpašas pārbaudes, kas attiecas uz minēto datu vākšanu. Tas nodrošinās statistikas datu un metadatu kvalitāti.

1.5. **Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums**

1.5.1. *Īstermiņā vai ilgtermiņā izpildāmās vajadzības, tostarp sīki izstrādāts iniciatīvas izvērtēšanas grafiks*

Ierosinātās regulas mērķis ir izveidot jaunu regulējumu, lai integrētā veidā sagatavotu darba tirgus statistiku par uzņēmumiem. Dalībvalstu pašreizējās datu vākšanas tiks saskaņotas, racionalizētas savlaicīgāk un to aptvērums tiks paplašināts, lai labāk apmierinātu politikas vajadzības. Saskaņā ar jauno regulējumu plānotais pirmais datu vākšanu pārskata periods ir 2026. gadā.

Lai, kā plānots, izveidotu un īstenotu šo jauno regulējumu, Eiropas Parlamentam un Padomei jaunā regula būtu jāpieņem 2024. gadā, ļaujot īstenošanas aktus par pirmajām datu vākšanām pieņemt līdz 2024. gada beigām, t. i., vismaz 12 mēnešus pirms pirmā pārskata perioda sākuma.

Ceturkšņa informācijas par brīvajām darbvietām un darbaspēka izmaksu indeksu datu un metadatu vākšana sāksies 2026. gada pirmajā ceturksnī. Pirmais pārskata

periods ikgadējai datu vākšanai par vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību un reizi četros gados īstenotajai datu vākšanai par izpeļņas struktūru ir 2026. gads. Pirmais pārskata periods datu vākšanai par darbaspēka izmaksu struktūru ir 2028. gads.

Visbeidzot, saskaņā ar priekšlikumu Komisijai (*Eurostat*) un dalībvalstīm būs jāveic izmēģinājuma pētījumi, ja tie ir nepieciešami un samērīgi, lai turpinātu modernizēt statistiku saskaņā ar regulu (novērtējot jaunus, tostarp privāti turētus datu avotus, un statistikas tematus, kā arī izstrādājot jaunas metodikas).

- 1.5.2. *Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība (tās pamatā var būt dažādi faktori, piemēram, koordinēšanas radītie ieguvumi, juridiskā noteiktība, lielāka rezultativitāte vai komplementaritāte). Šā punkta izpratnē "Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība" ir vērtība, kas veidojas Savienības iesaistīšanās rezultātā un kas papildina vērtību, kura veidotos, ja dalībvalstis rīkotos atsevišķi.*

Novērtējumā konstatētajām problēmām ir patiens ES mēroga tvērums, kas ir skaidri saistīts ar nepilnībām pašreizējos ES tiesību aktos. Bez turpmākas ES likumdošanas rīcības šīs problēmas saglabāsies vai saasināsies.

Pašreizējie ES tiesību akti, visticamāk, turpmāk kļūs vēl neefektīvāki un nelietderīgāki savu mērķu sasniegšanā. Šie mērķi laika gaitā ir mainījušies, ņemot vērā to, ka attiecīgā statistika ir kļuvusi nozīmīgāka uzraudzības politikā. Arī statistikas atbilstība, visticamāk, vēl vairāk samazināsies, jo paredzams, ka ES līmeņa statistika vēl vairāk neatbildīs lietotāju vajadzībām aptvēruma un vēlāmā savlaicīguma ziņā.

Pilnīgas un salīdzināmas darba tirgus statistikas par uzņēmumiem pievienotā vērtība – tā ir svarīgs ieguldījums stratēģiskajās ES politikas jomās (monetārajā un ekonomikas politikā, dzimumu līdztiesības stratēģijā, Eiropas sociālo tiesību pīlāra 6. principā, ANO ilgtspējīgas attīstības mērķos). Visbeidzot, darba tirgus statistika par uzņēmumiem ir arī izstrādāta tā, lai apmierinātu daudzu lietotāju vajadzības, nodrošinātu lēmumu pieņemšanu visos līmeņos Eiropas Savienībā un pētniecību un plašas sabiedrības informēšanu.

- 1.5.3. *Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas*

Obligātas datu vākšanas ar skaidri izklāstītiem kopīgiem noteikumiem ir būtiskas, lai nodrošinātu darba tirgus statistikas par uzņēmumiem pilnīgumu un savlaicīgumu ES līmenī; Tādu brīvprātīgu datu vākšanu reglamentēšana, kas jau ir ļoti pilnīgas, var radīt ievērojamus efektivitātes un lietderības ieguvumus, jo ar nelielām papildu izmaksām var sniegt ievērojamu ES pievienoto vērtību.

Tas, ka darba tirgus statistikas par uzņēmumiem datu vākšanas pilnībā neaptver ekonomiku, rada novirzes, kas apgrūtina datu precīzu interpretēšanu un izmantošanu.

Brīvprātīgas datu vākšanas ir piemēroti instrumenti, lai izmēģinātu jaunu tematu vai raksturlielumu izstrādi un veicinātu valstu statistikas sistēmu spēju sniegt šādus datus. Tomēr laika gaitā tās parasti kļūst neefektīvas, jo regulārās sagatavošanas izmaksas var neradīt visās dalībvalstīs būtisku ES pievienoto vērtību pilnīguma ziņā.

Pašreizējie tiesību akti ir pārāk neelastīgi, lai laika gaitā saglabātu aktualitāti. Šī interence diezgan ātri ir kļuvusi mazāk atbilstoša, proti, jau tās īstenošanas periodā. Tas ir saistīts ar elastīgu mehānismu trūkumu, lai pielāgotu datu vākšanas mainīgajām vajadzībām vai izmantotu iespējas, ko rada jaunu datu avotu pieejamība.

1.5.4. Saderība ar daudzgadu finanšu shēmu un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem

Priekšlikums ir saderīgs ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu, jo tas sader ar vienotā tirgus programmu, kas izveidota ar Regulu (ES) 2021/690.

Priekšlikums ir saderīgs arī ar Regulu (EK) Nr. 223/2009 par Eiropas statistiku, Regulu (ES) 2019/2152 par uzņēmējdarbības statistiku un Regulu (ES) Nr. 549/2013 par Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmu Eiropas Savienībā.

Turklāt ar priekšlikumu tiek pabeigta Eiropas sociālās statistikas modernizācija, kas uzsākta saskaņā ar Regulu (ES) 2019/1700, ar ko izveido vienotu ietvaru Eiropas statistikai par personām un mājāsaimniecībām, kuras pamatā ir no izlasēm savākti dati individuālā līmenī, un pašreizējo Komisijas priekšlikumu regulai par Eiropas statistiku par iedzīvotājiem un mājokļiem (COM(2023) 31 final).

1.5.5. Dažādo pieejamo finansēšanas iespēju, tostarp pārdales iespējas, novērtējums

Priekšlikuma finansējuma vajadzības tiks segtas ar attiecīgajiem Vienotā tirgus programmas finansēšanas lēmumiem/gada darba programmām un nākamo programmu, kas ietver Eiropas statistiku.

1.6. Priekšlikuma/iniciatīvas ilgums un finansiālā ietekme

☐ Ierobežots ilgums

- ☐ Priekšlikuma/iniciatīvas darbības laiks: [DD.MM.]GGGG.–[DD.MM.]GGGG.
- ☐ Finansiālā ietekme uz saistību apropriācijām – no GGGG. līdz GGGG. gadam, uz maksājumu apropriācijām – no GGGG. līdz GGGG. gadam.

x Beztermiņa

- Īstenošana ar uzsākšanas periodu no 2023. gada līdz 2024. gadam,
- pēc kura turpinās normāla darbība.

1.7. Plānotās budžeta izpildes metodes²⁷

x Komisijas īstenota tieša pārvaldība:

- x ko veic tās struktūrvienības, tai skaitā personāls Savienības delegācijās;
- ☐ ko veic izpildaģentūras.

☐ Dalīta pārvaldība kopā ar dalībvalstīm

☐ Netieša pārvaldība, kurā budžeta izpildes uzdevumi uzticēti:

- ☐ trešām valstīm vai to izraudzītām struktūrām;
- ☐ starptautiskām organizācijām un to aģentūrām (precizēt);
- ☐ EIB un Eiropas Investīciju fondam;
- ☐ Finanšu regulas 70. un 71. pantā minētajām struktūrām;
- ☐ publisko tiesību subjektiem;
- ☐ privāttiesību subjektiem, kas veic sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju uzdevumus, tādā mērā, kādā tiem ir pienācīgas finanšu garantijas;
- ☐ dalībvalstu privāttiesību subjektiem, kuriem ir uzticēta publiskā un privātā sektora partnerības īstenošana un ir pienācīgas finanšu garantijas;
- ☐ tiesību subjektiem vai personām, kurām, ievērojot LES V sadaļu, uzticēts īstenot konkrētas KĀDP darbības un kuras ir noteiktas attiecīgajā pamataktā.
- *Ja norādīti vairāki pārvaldības veidi, sniedziet papildu informāciju iedaļā "Piezīmes".*

Piezīmes

--

²⁷

Sīkāku informāciju par budžeta izpildes metodēm un atsaucies uz Finanšu regulu sk. BUDGpedia tīmekļa vietnē: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Pārraudzības un ziņošanas noteikumi

Norādīt biežumu un nosacījumus.

Priekšlikumā noteikts, ka dalībvalstīm jāsniedz kvalitātes ziņojumi par visiem datiem un metadatiem, kas savākti saskaņā ar šo regulu. Turklāt Komisijai (*Eurostat*) sadarbībā ar dalībvalstīm ir jā sagatavo ziņojumi par saskaņā ar šo regulu veikto izmēģinājuma pētījumu rezultātiem.

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. *Ierosināto pārvaldības veidu, finansējuma apgūšanas mehānismu, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģijas pamatojums*

Tā kā attiecībā uz priekšlikumu izvēlētais pārvaldības veids ir Komisijas īstenota tieša pārvaldība, galvenie raksturīgie riski ir saistīti ar iepirkumu un dotāciju pārvaldību. *Eurostat* riska kontroles stratēģija ir vērsta uz dotāciju nolīgumiem un iepirkuma darījumiem. Tā ir balstīta riska novērtējumā un atbilst saimnieciskuma, lietderības un efektivitātes principam. Tai būtu: i) jāatbalsta risku apzināšana un pārvaldība, ii) jānosaka pamats visu veidu finanšu darījumu kontroles darbībām *Eurostat* ietvaros, iii) jāsniedz atbalsts dotāciju nolīgumu *ex post* pārbaudēs atklāto kļūdu īpatsvara palielināšanai un saglabāšanai pieņemamā līmenī, iv) jāpalielina pārbaudžu efektivitāte un lietderība un v) jāsamazina administratīvais slogs labuma guvējiem un *Eurostat*. Attiecībā uz iepirkumu preventīvās pārbaudes (*ex ante* pārbaudes) ietver iepirkuma darījumu koncentrācijas risku novērtējumu un *ex post* kvalitātes pārskatīšanas. Attiecībā uz dotācijām preventīvās pārbaudes (*ex ante* pārbaudes) ietver atklāšanas pārbaudes (*ex post* pārbaudes), vienreizēju maksājumu periodiskus novērtējumus, vienības izmaksas un vienotas likmes un *ad hoc* pārbaudes.

2.2.2. *Informācija par apzinātajiem riskiem un risku mazināšanai izveidoto iekšējās kontroles sistēmu*

Komisija (*Eurostat*) ir izstrādājusi kontroles stratēģiju. Šajā stratēģijā paredzētie pasākumi un instrumenti ir pilnībā piemērojami statistikas sniegšanai saskaņā ar ierosināto regulu. Ar stratēģiju ieviestās izmaiņas var samazināt krāpšanas varbūtību un veicināt tās novēršanu. Tās ietver sarežģītības mazināšanu, izmaksu ziņā lietderīgu pārraudzības procedūru piemērošanu un riskā balstītu *ex ante* un *ex post* pārbaudžu veikšanu. Stratēģija ietver arī informētības uzlabošanas pasākumus un apmācību par krāpšanas novēršanu.

2.2.3. *Kontroles izmaksefektivitātes (kontroles izmaksu attiecība pret attiecīgo pārvaldīto līdzekļu vērtību) aplēse un pamatojums un gaidāmā kļūdu riska līmeņa novērtējums (maksājumu izdarīšanas brīdī un slēgšanas brīdī)*

Komisija (*Eurostat*) ir ieviesusi kontroles stratēģiju, kuras mērķis kopumā ir ierobežot neatbilstības risku zem 2 % būtiskuma kritērijam. Tas atbilst iekšējās kontroles un riska pārvaldības mērķiem, kas noteikti statistikas programmā (Vienotā tirgus programma pašreizējā daudzgadu finanšu shēmā (DFS)). 100 % finanšu darījumu (un tādējādi 100 % budžeta) tiks pakļauti obligātajām *ex ante* pārbaudēm atbilstīgi Finanšu regulai. Turklāt, pamatojoties uz ikgadējām riska analizēm, tiks veiktas pārbaudes, kuru pamatā ir pamatojošo dokumentu padziļināta analīze. Šīs pārbaudes var aptvert 4–6 % no kopējā *Eurostat* pārvaldītā budžeta.

2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

Norādīt esošos vai plānotos novēršanas pasākumus un citus pretpasākumus, piemēram, krāpšanas apkarošanas stratēģijā iekļautos pasākumus.

Eurostat 2013. gada 30. oktobrī pieņēma savu pirmo krāpšanas apkarošanas stratēģiju 2014.–2017. gadam atbilstīgi Komisijas 2011. gada 24. jūnija stratēģijai krāpšanas apkarošanai. Pašreizējā krāpšanas apkarošanas stratēģija 2021. līdz 2024. gadu. Šajā stratēģijā ir noteikti trīs darbības mērķi: i) pašreizējo krāpšanas apkarošanas pasākumu stiprināšana; ii) labāka krāpšanas apkarošanas procedūru integrēšana *Eurostat* riska novērtēšanā un riska pārvaldībā, kā arī revīzijās (plānošanā, ziņošanā un pārraudzībā); un iii) *Eurostat* krāpšanas apkarošanas spēju un informētības stiprināšana Komisijas krāpšanas apkarošanas kultūras ietvaros. Krāpšanas apkarošanas stratēģiju papildina krāpšanas apkarošanas rīcības plāns. Stratēģijas piemērošanas laikā tās īstenošana tiek pārbaudīta divas reizes gadā, pamatojoties uz vadībai iesniegtajiem ziņojumiem. Visi iespējamie dotāciju saņēmēji ir valsts iestādes (valsts statistikas iestādes un citas valsts iestādes, kā noteikts Regulā (EK) Nr. 223/2009). Turklāt dotācijas tiek piešķirtas, nepublicējot uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus. Ir ieviesti pasākumi dotāciju pārvaldības pārraudzībai. Tajos ir ņemtas vērā īpašās dotāciju procedūras, un tie ietver dotāciju pārvaldības *ex ante* un *ex post* analīzes. Vienības izmaksu un vienreizēju maksājumu izmantošana saskaņā ar Finanšu regulas 124. panta 1. punktu ievērojami mazina kļūdu risku saistībā ar dotāciju pārvaldību un tādējādi vienkāršo to pārvaldi.

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS APLĒSTĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas

- Esošās budžeta pozīcijas

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	Nr.	Dif./nedif. 28	no EBTA valstīm ²⁹	no kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm ³⁰	no citām trešām valstīm	citi piešķirtie ieņēmumi
	BGUE-BXXXX-03-020500-C1-ESTAT	Dif.	JĀ	NĒ	JĀ	NĒ

- Jaunveidojamās budžeta pozīcijas

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	Nr.	Dif./nedif.	no EBTA valstīm	no kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm	no citām trešām valstīm	citi piešķirtie ieņēmumi
	Nav		JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ

²⁸ Dif. – diferencētās apropriācijas, nedif. – nediferencētās apropriācijas.

²⁹ EBTA – Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija.

³⁰ Kandidātvalstis un attiecīgā gadījumā potenciālās kandidātvalstis no Rietumbalkāniem.

3.2. Priekšlikuma aplēstā finansiālā ietekme uz apropriācijām

3.2.1. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz darbības apropriācijām

- ☐ Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgas darbības apropriācijas
- ☒ Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgas šādas darbības apropriācijas:

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Daudz gadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	1	Vienotais tirgus, pētniecība un inovācija
--	----------	---

ĢD: <i>ESTAT</i>			Gads 2025	Gads 2026	Gads 2027	Turpmākie gadi	KOPĀ
• Darbības apropriācijas							
Budžeta pozīcija ³¹ 03 02 05	Saistības	(1a)	1,000	1,000	1,000	0,000	3,000
	Maksājumi	(2a)	0,400	0,400	1,000	1,200	3,000
Budžeta pozīcija	Saistības	(1b)					
	Maksājumi	(2b)					
Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem ³²							
Budžeta pozīcija		(3)					
KOPĀ apropriācijas ESTAT ĢD	Saistības	=1a+1b +3	1,000	1,000	1,000	0,000	3,000
	Maksājumi	=2a+2b +3	0,400	0,400	1,000	1,200	3,000

³¹ Saskaņā ar oficiālo budžeta nomenklatūru.

³² Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās BA pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

• KOPĀ darbības apropriācijas	Saistības	(4)	1,000	1,000	1,000	0,000	3,000
	Maksājumi	(5)	0,400	0,400	1,000	1,200	3,000
• KOPĀ administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem		(6)					
KOPĀ daudzgadu finanšu shēmas 1. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	Saistības	=4+ 6	1,000	1,000	1,000	0,000	3,000
	Maksājumi	=5+ 6	0,400	0,400	1,000	1,200	3,000

Ja priekšlikums/iniciatīva ietekmē vairāk nekā vienu darbības izdevumu kategoriju, atkārtot iepriekš minēto iedaļu:

• KOPĀ darbības apropriācijas (visas darbības izdevumu kategorijas)	Saistības	(4)					
	Maksājumi	(5)					
KOPĀ administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem (visas darbības izdevumu kategorijas)		(6)					
KOPĀ daudzgadu finanšu shēmas 1.–6. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas (atsauces summa)	Saistības	=4+ 6	1,000	1,000	1,000	0,000	3,000
	Maksājumi	=5+ 6	0,400	0,400	1,000	1,200	3,000

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	7	“Administratīvie izdevumi”
---	----------	----------------------------

Šī iedaļa būtu jāaizpilda, izmantojot administratīva rakstura budžeta datu izklājlapu, kas vispirms jānoformē [tiesību akta finanšu pārskata pielikumā](#) (Komisijas lēmuma par iekšējiem noteikumiem attiecībā uz Eiropas Savienības vispārējā budžeta Komisijas iedaļas izpildi 5. pielikums), kurš starpdienestu konsultāciju vajadzībām tiek augšupielādēts sistēmā *DECIDE*.

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

		Gads 2025	Gads 2026	Gads 2027	Turpmā kie gadi	KOPĀ
ĢD: <i>ESTAT</i>						
• Cilvēkresursi		1,210	1,210	1,210	0,000	3,630
• Citi administratīvie izdevumi		0,035	0,035	0,035	0,000	0,105
KOPĀ <i>ESTAT</i> ĢD	Apropriācijas	1,245	1,245	1,245	0,000	3,735

KOPĀ daudzgadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	(Saistību summa = maksājumu summa)	1,245	1,245	1,245	0,000	3,735
--	------------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

		Gads 2025	Gads 2026	Gads 2027	Turpmā kie gadi	KOPĀ
KOPĀ daudzgadu finanšu shēmas 1.–7. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	Saistības	2,245	2,245	2,245	0,000	6,735
	Maksājumi	1,645	1,645	2,245	1,200	6,735

3.2.2. Aplēstais iznākums, ko dos finansējums no darbības apropriācijām

Saistību apropriācijas miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Norādīt mērķus un iznākumus			Gads 2025		Gads 2026		Gads 2027		KOPĀ	
	IZNĀKUMI									
	Veids 33	Vidējā s izmak sas	Daudzums	Izmaksas	Daudzums	Izmaksas	Daudzums	Izmaksas	Kopēj ais daudz ums	Kopējās izmaksas
↓										
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 1...			Pielāgot tiesisko regulējumu, lai nodrošinātu elastīgumu jauno vajadzību apmierināšanā, publicēt savlaicīgāku statistiku un veicināt pienācīgi novērtētas kvalitātes inovatīvu avotu un metožu izmantošanu							
- Statistika		0,267		0,200		0,200		0,400		0,800
Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 1				0,200		0,200		0,400		0,800
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 2...			Uzlabot statistikas aptvērumu, aptverot visu ekonomiku, un nodrošināt, ka visas dalībvalstis sniedz datus par vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību							
- Statistika		0,683		0,750		0,750		0,550		2,050
Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 2				0,750		0,750		0,550		2,050
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 3...			Uzlabot konsekveni ar saistītajām statistikas jomām							
- Statistika		0,05		0,050		0,050		0,050		0,150
Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 3				0,050		0,050		0,050		0,150

33

Iznākumi ir attiecīgie produkti vai pakalpojumi (piemēram, finansēto studentu apmaiņu skaits, uzbūvēto ceļu garums kilometros utt.).

KOPSUMMAS		1,000		1,000		1,000		3,000
------------------	--	-------	--	-------	--	-------	--	-------

3.2.3. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz administratīvajām apropriācijām

- ☐ Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgas administratīvās apropriācijas
- ☒ Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgas šādas administratīvās apropriācijas:

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

	Gads 2025	Gads 2026	Gads 2027	KOPĀ
--	--------------	--------------	--------------	------

Daudzgažu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJA				
Cilvēkresursi	1,210	1,210	1,210	3,630
Citi administratīvie izdevumi	0,035	0,035	0,035	0,105
Starpsumma – daudzgažu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJA	1,245	1,245	1,245	3,735

Ārpus daudzgažu finanšu shēmas ³⁴ 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS				
Cilvēkresursi				
Pārējie administratīvie izdevumi				
Starpsumma ārpus daudzgažu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS				

KOPĀ	1,245	1,245	1,245	3,735
-------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Vajadzīgās cilvēkresursu un citu administratīvu izdevumu apropriācijas tiks nodrošinātas no ĢD apropriācijām, kas jau ir piešķirtas darbības pārvaldībai un/vai ir pārdalītas attiecīgajā ĢD, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtus papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

³⁴ Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās BA pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

3.2.3.1. Aplēstās cilvēkresursu vajadzības

- ☐ Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgi cilvēkresursi
- ☒ Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgi šādi cilvēkresursi:

Aplēse izsakāma ar pilnslodzes ekvivalentu

	Gads 2025	Gads 2026	Gads 2027
• Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)			
20 01 02 01 (Galvenais birojs un Komisijas pārstāvniecības)	6	6	6
20 01 02 03 (Delegācijas)			
01 01 01 01 (Netiešā pētniecība)			
01 01 01 11 (Tiešā pētniecība)			
Citas budžeta pozīcijas (norādīt)			
• Ārštata darbinieki (izsakot ar pilnslodzes ekvivalentu FTE)³⁵			
20 02 01 (AC, END, INT, ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)	2	2	2
20 02 03 (AC, AL, END, INT un JPD delegācijās)			
XX 01 xx yy zz³⁶	– galvenajā birojā		
	– delegācijās		
01 01 01 02 (AC, END, INT – netiešā pētniecība)			
01 01 01 12 (AC, END, INT – tiešā pētniecība)			
Citas budžeta pozīcijas (norādīt)			
KOPĀ	8	8	8

3 ir attiecīgā politikas joma vai budžeta sadaļa.

Nepieciešamie cilvēkresursi tiks nodrošināti, izmantojot attiecīgā ĢD darbiniekus, kuri jau ir iesaistīti konkrētās darbības pārvaldībā un/vai ir pārgrupēti attiecīgajā ĢD, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtos papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

Veicamo uzdevumu apraksts:

Ierēdņi un pagaidu darbinieki	Metodiskais darbs jēdzienu, definīciju un statistikas metožu pareizai īstenošanai Datu sagatavošanas darbs datu un metadatu saņemšanai, apstrādei, validēšanai un publicēšanai Datu analīze, publikācijas un lietotāju atbalsts Sadarbība regulējuma jomā Starptautiskā sadarbība statistikas jautājumos
Ārštata darbinieki	IT un cits tehniskais darbs datu sagatavošanas un analīzes atbalstam

³⁵ AC – līgumdarbinieki, AL – vietējie darbinieki, END – valstu norīkotie eksperti, INT – aģentūru darbinieki, JPD – jaunākie eksperti delegācijās.

³⁶ Ārštata darbiniekiem paredzēto maksimālo summu finansē no darbības apropriācijām (kādreizējām BA pozīcijām).

3.2.4. Saderība ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu

Priekšlikums/iniciatīva:

- ☒ pilnībā pietiek ar līdzekļu pārvietošanu daudzgadu finanšu shēmas (DFS) attiecīgajā izdevumu kategorijā

Aprakstiet, kas jāpārplāno, norādot attiecīgās budžeta pozīcijas un summas. Lielas pārplānošanas gadījumā sniedziet *Excel* tabulu.

- ☐ jāizmanto no DFS attiecīgās izdevumu kategorijas nepiešķirtās rezerves un/vai īpašie instrumenti, kas noteikti DFS regulā

Paskaidrojiet, kas jādara, norādot attiecīgās izdevumu kategorijas un budžeta pozīcijas, atbilstošās summas un instrumentus, kurus ierosināts izmantot.

- ☐ jāpārskata DFS

Paskaidrojiet, kas jādara, norādot attiecīgās izdevumu kategorijas, budžeta pozīcijas un atbilstošās summas.

3.2.5. Trešo personu iemaksas

Priekšlikums/iniciatīva:

- ☒ neparedz trešo personu līdzfinansējumu
- ☐ paredz trešo personu sniegtu līdzfinansējumu atbilstoši šādai aplēsei:

Apropriācijas miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

	Gads N ³⁷	Gads N+1	Gads N+2	Gads N+3	Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)			Kopā
Norādīt līdzfinansētāju struktūru								
KOPĀ līdzfinansētās apropriācijas								

³⁷

N gads ir gads, kurā priekšlikumu/iniciatīvu sāk īstenot. Aizstājiet "N" ar paredzēto pirmo īstenošanas gadu (piemēram, 2021.). Tas pats attiecas uz turpmākajiem gadiem.

3.3. Aplēstā ietekme uz ieņēmumiem

- X Priekšlikums/iniciatīva finansiāli neietekmē ieņēmumus.
- ☐ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli ietekmē:
 - ☐ pašu resursus
 - ☐ citus ieņēmumus
 - Atzīmējiet, ja ieņēmumi ir piešķirti izdevumu pozīcijām ☐

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Budžeta pozīcija:	ieņēmumu	Kārtējā finanšu gadā pieejamās apropriācijas	Priekšlikuma/iniciatīvas ietekme ³⁸						
			Gads N	Gads N+1	Gads N+2	Gads N+3	Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)		
..... pants									

Attiecībā uz piešķirtajiem ieņēmumiem norādīt attiecīgās budžeta izdevumu pozīcijas.

Citas piezīmes (piemēram, metode/formula, ko izmanto, lai aprēķinātu ietekmi uz ieņēmumiem, vai jebkura cita informācija).

³⁸ Norādītajām tradicionālo pašu resursu (muitas nodokļi, cukura nodevas) summām jābūt neto summām, t. i., bruto summām, no kurām atskaitītas iekasēšanas izmaksas 20 % apmērā.